PRO ЕНПФ

САЛЫҚ ОЙЫНДАРЫ: ЗЕЙНЕТАҚЫ

НАЛОГОВЫЕ ИГРЫ: ПЕНСИЯ

ҚОРДЫҢ "ЖЕЗ ХАНЫМЫМЫМЕН" ӘҢГІМЕЛЕСЕМІЗ

БЕСЕДУЕМ С "ЖЕЛЕЗНОЙ ЛЕДИ" ФОНДА

ЖАСЫЛ ҚОСЫМША

ЗЕЛЕНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ

#3 (3) 2016

PRO ЕНПФ

бұл Қорымыздың тыныс-тіршілігі туралы екі тілді ішкі корпоративтік журнал.

Басылым Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникация министрлігінде тіркелді.

БАҚ-ты тіркеу туралы куәлік: 23.06.2016 жылғы №16048-Ж. 2016 жылғы маусымнан бастап шығарылады.

МЕНШІК ИЕСІ:

"Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры" акционерлік қоғамы

ТАРАТЫЛУЫ:

Қор қызметкерлеріне тегін.

ШЫҒУ ЖИІЛІГІ:

Тоқсан сайын бір рет.

ТАРАЛЫМЫ:

2 500 дана.

ЭЛЕКТРОНДЫҚ НҰСҚА:

www.enpf.kz

ЖОБА ЖЕТЕКШІСІ:

Жанна Молдажанова

БАС РЕДАКТОР:

Елнур Шалкибаев

РЕДАКТОР:

Марина Акмаева

ДИЗАЙН, БЕТТЕУ:

Гузяль Шарипова

АВТОРЛАРЫ:

Марина Акмаева
Салтанат Тулендинова
Максим Оларь
Елнур Шалкибаев

ҚАЗАҚ ТІЛІНЕ АУДАРУ:

"БЖЗҚ" АҚ аударма бөлімі

Басылым "Транс Экспресс Қазақстан" ЖШС қатысуымен дайындалған.

©2016, "PRO ЕНПФ" журналы
Барлық құқықтар қорғалған

Редакцияның алдын-ала жазбаша рұқсатынсыз осы басылымды кез келген нысанда және кез келген құрал, сондай-ақ фотокөшірме немесе басқа электрондық не механикалық құралдар арқылы толық немесе ішінара қайта шығаруға, таратуға немесе беруге тыйым салынады.

Рұқсат алу үшін e.shalkibaev@enpf.kz электрондық мекенжайы бойынша редакцияға жазыңыздар.

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ

ЗЕЙНЕТАҚЫ КАПИТАЛЫНЫҢ ӨРІСІН КЕҢЕЙТУ /
"РАСТИШКА"
ДЛЯ ПЕНСИОННОГО КАПИТАЛА
4

САЛЫҚ ОЙЫНДАРЫ: ЗЕЙНЕТАҚЫ /
НАЛОГОВЫЕ ИГРЫ: ПЕНСИЯ
6

2016 ЖЫЛҒЫ 1 ҚАЗАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША СТАТИСТИКА /
СТАТИСТИКА ПО СОСТОЯНИЮ
НА 1 ОКТЯБРЯ 2016 ГОДА
9

ҚОРДЫН "ЖЕЗ ХАНЫМЫМЫМЕН" ӘҢГІМЕЛЕСЕМІЗ /
БЕСЕДУЕМ С
"ЖЕЛЕЗНОЙ ЛЕДИ" ФОНДА
10

АҢЫЗДАРДЫ СЕЙІЛТУ /
РАЗРУШЕНИЕ МИФОВ
16

ТЕМІР БЕТПЕРДЕ ҚҰПИЯСЫ /
ТАЙНА ЖЕЛЕЗНОЙ МАСКИ
18

DIY
DO IT YOURSELF
21

БІР СӨЗ /
ОДНО СЛОВО
24

ЖЫН СМАРТФОНДА /
ДЖИН В СМАРТФОНЕ
25

ЖАСЫЛ ҚОСЫМША /
ЗЕЛЕНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ
26

РегиON.
ЖҮЗДЕН ЖҮЙРІК, МЫҢНАН ТҰЛПАР! /
РегиON. ПЕРВЫЙ СРЕДИ РАВНЫХ
28

ҚОР АНАТОМИЯСЫ: ЛОГИКА /
АНАТОМИЯ ФОНДА: ЛОГИКА
32

ТАНЫСТЫРУ РӘСІМІ /
ОБРЯД ПОСВЯЩЕНИЯ
37

ФОТО-ЕСЕП
ЗЕЙНЕТАҚЫ МЕКТЕБІ /
ФОТООТЧЕТ
ШКОЛА С ПЕНСИОННЫМ УКЛОНОМ
40

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАНДАР!
ДОРОГИЕ ЧИТАТЕЛИ!

Көпшілігіңіздің таңертең тұра салып, ең алдымен әлеуметтік желіні қарайтындарыңыз жасырын емес. Ал онда кездесетін кейбір сөз орамдары мен дәйексөздердің мағынасына қаншалықты жиі мән бересіздер?

Әлеуметтік желіде: "Өмір – велосипед тебу әрекеті секілді: қиналғаның - жоғары өрлеп бара жатқаның" деген сөз орамы жиі кездеседі. Жауыр болған сөз болса да, мағынасын көз алдыңызға елестетіп көріңізші. Велосипед педалін айналдырмасақ не тепе-теңдікті сақтамасақ құлап қаламыз. Сол сияқты өмірде де тоқтап қалуға болмайды, үнемі алға жылжып, барлығын, әсіресе ақшаны бақылауда ұстау керек. Бұл - болашақта табысқа жетудің кепілі!

Ең алдымен жалақыдан жалақыға дейін өмір сүруден, қарызға кіріп, кредит алудан құтылу үшін өз шығыстарымызды қадағалауымыз керек, оларды саралап, тіпті қажет болған кезде оңтайландыруға тиіспіз. Мұндай тәсілдердің түрі көп және әркім әрқалай әрекет етеді, мысалы, біреулер чектерін жинаса, енді біреулері арнайы ұялы қосымшаларды пайдаланады.

Сонымен қатар, қосымша табыс көзін іздеудің қаншалықты қажет екенін білу үшін табысымызды да қадағалап, саралауымыз қажет. Жалпы адамдардың табысы екі түрге бөлінеді, олар - белсенді және бейтарап. Табыстың белсенді түрі дегеніміз - адамның еңбек етуіне қарай түсетін ақша, ал бейтарап дегеніміз – адамның еңбегін қажет етпей-ақ, қомақты ақша жұмсаған кезде түсетін ақша. Бейтарап табысқа негізінен депозиттердегі табыс, бағалы қағаздар бойынша дивиденттер, мүлікті жалға беру арқылы түсетін табыс және т.б. жатады. Зейнетақы да табыстың бейтарап, бірақ кейінге қалдырылған түріне жатады. Бұған да кез келген табыс секілді салық салынады.

Сіздер зейнетақы төлемдеріне салық салу тәртібі туралы ақпаратты осы басылымнан оқи аласыздар. Сондай-ақ, зейнетақы жинақтарының сомасын қалай бақылауға болатыны және оны не үшін жасау керек екені әрі зейнетақы капиталын көбейту жолдары туралы және т.б. мәліметті осы журнал беттерінен табасыздар.Көп айтып, уақыт созбайық, білім нәрінен сусындаңыздар!

Құрметпен, сіздің редакция!

Мы уверены, что большинство из вас утро начинают не с кофе, а с просмотра ленты социальных сетей. А часто ли вы задумываетесь над смыслом тех фраз и цитат, которые встречаете в интернете?

В социальных сетях давно уже гуляет фраза: "Жизнь — как езда на велосипеде: если тебе тяжело, значит, ты идёшь на подъём". Пусть она избитая и вы ее читали не раз, как говорится "цитата-баян", но мы предлагаем представить себе это. Те из вас, кто хоть раз катался на этом виде транспорта, знают, что если перестать крутить педали или прекратить держать равновесие, то можно и упасть. Так же и в жизни – нельзя останавливаться на достигнутом и надо продолжать контролировать все, особенно деньги. Это главный залог успеха в будущем!

Первым делом следует начать контролировать расходы, анализировать их и при необходимости оптимизировать, чтобы не жить от зарплаты до зарплаты, не влезать в кредиты и долги. Способов это делать много и у каждого они свои: кто-то собирает чеки, кто-то использует для этого специальное мобильное приложение.

В то же время следует анализировать и доходы, чтобы понять, нужно ли искать дополнительные источники заработка или нет. Доходы человека делятся на два типа: активный, при котором поступления в бюджет зависят от труда человека, и пассивный, когда бюджет пополняется без труда человека, но при вложении капитала. К последнему относятся доходы с депозитов, дивиденды по ценным бумагам, доходы от сдачи имущества в аренду и т.д. Пенсия, к слову, также относится к пассивному, но отложенному доходу. И, как и любой доход – она облагается налогом.

О порядке налоогобложения пенсионных выплат читайте в этом выпуске. Кроме этого со страниц журнала вы узнаете, как контролировать сумму пенсионных накоплений и для чего это нужно, узнаете, как увеличить пенсионный капитал и т.д. Не смеем вас больше задерживать, вперед за знаниями.

С уважением, ваша редакция!

ЗЕЙНЕТАҚЫ КАПИТАЛЫНЫҢ ӨРІСІН

КЕҢЕЙТУ

“РАСТИШКА”

ДЛЯ ПЕНСИОННОГО КАПИТАЛА

БЖЗҚ барлық салымшысына, оның ішінде зейнет жасына келіп қалған адамдарға компаниядан алған мәліметтерді жеке зейнетақы шотындағы деректермен салыстырып тексеру арқылы жұмыс берушінің зейнетақы жарналарын Қорға уақтылы аударуын өз бетінше қадағалап отыруға кеңес береді. Жинақтар сомасы туралы Қордың 232 дербес орталығының бірінен не пошта байланысы арқылы, электрондық пошта арқылы, *www.enpf.kz* сайтының “Интернет-үзінді көшірме” бөлімінен немесе ұялы қосымша арқылы кез келген күні мәлімет алуға болады.

“Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы” заңның ережелеріне сәйкес жұмыс беруші уақтылы аудармаған зейнетақы жарналарының сомасын нақты төлем жасалған және қызметкер жалақы алған жағдайда мемлекеттік кіріс органдары өндіріп алады немесе Мемлекеттік корпорацияға төлейтін күнді қоса алғанда, әрбір кешіктірілген күнге уәкілетті орган белгілеген қайта қаржыландырудың ресми мөлшерлемесінің 2,5 еселенген мөлшерінде есебіне жазылған өсімпұлмен бірге, салымшылардың пайдасына аударуы тиіс.

Есте сақтаңыз: көп болғаны тиімді! Зейнетақы жинақтарыңыз неғұрлым көп болса, болшақ зейнетақыңыздың мөлшері де соғұрлым көп болады.

БЖЗҚ-да зейнетақы жинақтары жоқ не зейнетақы жарналары тұрақты түрде аударылмайтын, сондай-ақ жұмысқа тұрғысы келетін немесе қосымша жұмыс тапқысы келетін адамдар үшін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі “Адамдарға жұмыспен қамтуға жәрдемдесудің белсенді нысандарына қатысуға жолдама беру” мемлекеттік қызметті арнайы әзірледі.

Бағдарламаға қатысу жұмысқа тұруға, сондай-ақ әлеуметтік жұмыс орындарына орналасуға, кәсіптік даярлауға, қайта даярлауға және біліктілікті арттыруға жолдамалар алуға мүмкіндік береді. Нәтижесінде қатысушылар БЖЗҚ-дағы өз зейнетақы капиталын (зейнетақы жинақтарының сомасын) көбейтіп, зейнет жасына толған кезде көп зейнетақы алатын болады.

Осы мемлекеттік қызметті Астана және Алматы қалаларының, облыстық маңызы бар қалалар мен аудандардың жергілікті атқарушы органдары, оның ішінде Жұмыспен қамтуды және әлеуметтік бағдарламаларды үйлестіру басқармасы мен Астана және Алматы қалаларының Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы жеке тұлғаларға тегін көрсетеді.

Егер Сіздерді осы мәселе қызықтырған болса, БЖЗҚ жоғарыда аталған органдарға не *egov.kz* “электрондық үкімет” порталына өтініш жасауға кеңес береді.

ЕНПФ рекомендует всем вкладчикам, в том числе лицам предпенсионного возраста самостоятельно осуществлять контроль за своевременностью перечисления работодателем пенсионных взносов в Фонд путем сверки полученных от компании сведений с данными, имеющимися на индивидуальном пенсионном счете. О сумме накоплений на любую дату можно узнать в одном из 232 центров персонального обслуживания Фонда, посредством почтовой связи, по электронной почте, на сайте *www.enpf.kz* в разделе “Интернет-выписка” или через мобильное приложение.

Отметим, что согласно положениям Закона “О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан” своевременно не перечисленные работодателем суммы пенсионных взносов при условии фактической выплаты и получения работником заработной платы взыскиваются органами государственных доходов или подлежат перечислению в пользу вкладчиков с начисленной пеней в размере 2,5-кратной официальной ставки рефинансирования, установленной уполномоченным органом на каждый день просрочки, включая день оплаты в Государственную корпорацию.

Помните: размер имеет значение! Чем больше у вас пенсионных накоплений, тем больше размер вашей будущей пенсии.

Специально для лиц, у которых отсутствуют пенсионные накопления в ЕНПФ либо пенсионные взносы перечисляются нерегулярно, а также лиц, которые хотели бы трудоустроиться или получить дополнительную работу, Министерство здравоохранения и социального развития Республики Казахстан разработало государственную услугу “Выдача направлений лицам на участие в активных формах содействия занятости”.

Участие в программе позволит получить направления для трудоустройства, в том числе и на социальные рабочие места, на профессиональную подготовку, переподготовку и повышение квалификации. В результате участники смогут увеличить свой пенсионный капитал (сумму пенсионных накоплений) в ЕНПФ и, соответственно, при достижении пенсионного возраста получать пенсию больше.

Эта государственная услуга физическим лицам оказывается бесплатно местными исполнительными органами городов Астаны и Алматы, районов и городов областного значения, в том числе Управлениями координации занятости и социальных программ областей и Управлений занятости и социальных программ городов Астаны и Алматы.

В случае если кого-то заинтересовал данный вопрос, ЕНПФ рекомендует обратиться с заявлением для получения данной государственной услуги в вышеуказанные органы либо на портал “электронного правительства” *egov.kz.*

Елнур Шалкибаев

САЛЫҚ ОЙЫНДАРЫ: ЗЕЙНЕТАҚЫ

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сай кез келген табысқа, ол еңбекақы болса да, шәкіртақы болса да жеке табыс салығы салынады. Қазақстан Республикасының "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" кодексінің 160-бабының 3-тармақшасына сәйкес зейнетақы да төлем көзіне салық салынатын табысқа жатады.

Дегенмен, жеке зейнетақы шотына аударылатын еңбекақыдан 10% міндетті зейнетақы жарналарына салық салынбайды. Жеке табыс салығы зейнетақы төлемдерін алған кезде ғана алынады.

Төмендетуге ойнау

Қазақстан азаматтары қатарынан жасына қарай зейнетке шыққан адамдардың БЖЗҚ-дан алатын табысынан салықтық шегерімдерге[1] құқығы бар. Басқаша айтқанда, төлемнің барлығына емес, оның бір бөлігіне ғана салық салынады. Салықтың түпкілікті сомасын анықтау үшін "жыл ішіндегі зейнетақы төлемдерінен" "белгіленген салықтық шегерімді"алу қажет.

Жылдық төлем сомасын есептеу үшін Бірыңғай зейнетақы жинақтаушы қорынан міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен құралған зейнетақы жинақтарынан зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру қағидасымен белгіленген арнайы әдістеме қолданылады (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 02 қазандағы №1042 қаулысы, 2015 жылғы 10 желтоқсандағы өзгерістерімен). Осы әдістемеге сай жылдық сома тиісті қаржы жылына республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең аз зейнетақының отыз еселенген мөлшерінің немесе зейнетақы жинақтары сомасының алушының тиісті жасындағы ағымдағы құн коэффициентіне көбейтіндісінің көбірегінің мөлшерінде есептеледі.

Егер төлемнің жылдық сомасы ең аз 30 зейнетақыны құраса, 2016 жылы 774 720 теңгеге тең болады, өйткені биылғы ең аз зейнетақы мөлшері – 25 824 теңге. Төлемнің жылдық сомасы бойынша салықтық шегерім ағымдағы қаржы жылына Заңда белгіленген ең аз еңбекақының (ЕАЕ) он екі еселенген мөлшері болады. 2016 жылы ЕАЕ – 22 859 теңге, демек салықтық шегерім – 274 308 теңге (12 x 22 859).

[1] Салықтық шегерім – салық салынатын табыс мөлшерін азайтатын сома

НАЛОГОВЫЕ ИГРЫ: ПЕНСИЯ

Любой доход, будь то заработная плата или стипендия, согласно действующему законодательству Республики Казахстан, облагается индивидуальным подоходным налогом. Пенсия, в соответствии с подпунктом 3 статьи 160 Кодекса Республики Казахстан "О налогах и других обязательных платежах в бюджет", также относится к доходу, облагаемому налогом у источника выплаты.

При этом обязательные пенсионные взносы – 10% от заработной платы, перечисляемые на индивидуальный пенсионный счет – налогом не облагаются. Индивидуальный подоходный налог будет взиматься лишь при получении пенсионных выплат.

Игра на понижение

Пенсионеры по возрасту, являющиеся гражданами Казахстана, имеют право на налоговые вычеты[1] из дохода, получаемого из ЕНПФ. Иными словами, подоходным налогом будет облагаться не вся выплата, а только ее часть. Чтобы определить окончательную сумму налога, необходимо от "пенсионных выплат за год" отнять "установленный налоговый вычет".

Для расчета суммы годовой выплаты применяется специальная методика, установленная Правилами осуществления пенсионных выплат из пенсионных накоплений, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов из единого накопительного пенсионного фонда, (Постановление Правительства Республики Казахстан от 02.10.2013 г. № 1042 с изменениями от 10.12.2015). Согласно данной методике, годовая сумма рассчитывается в размере наибольшей из следующих величин: тридцатикратного размера минимальной пенсии, установленного законом о республиканском бюджете на соответствующий финансовый год, или произведения суммы пенсионных накоплений на коэффициент текущей стоимости в соответствующем возрасте получателя.

Если годовая сумма выплат составила 30 минимальных пенсий, в 2016 году она будет равна 774 720 тенге, так как размер минимальной пенсии на этот год составляет 25 824 тенге. Налоговый вычет по годовой сумме выплат составит двенадцатикратный размер минимальной заработной платы (МЗП), установленный Законом на текущий финансовый год. В 2016 году МЗП составляет 22 859 тенге, следовательно, налоговый вычет будет равен 274 308 тенге (12 x 22 859).

[1] Налоговый вычет – это сумма, которая уменьшает размер дохода, с которого уплачивается налог

Табыс салығы 500 412 теңге (774 720 – 274 308) мөлшеріндегі сомаға салынатын болады. Салық мөлшері – 50 041,2 теңге (500 412 х 10%), яғни алушының банк шотына 724 678,8 теңге (774 720 – 50 041,2) мөлшеріндегі сома аударылатын болады.

Получается, что подоходным налогом будет облагаться сумма в размере 500 412 тенге (774 720 – 274 308). Размер же налога составит 50 041,2 тенге (500 412 х 10%), значит на банковский счет получателя будет перечислена сумма в размере 724 678,8 тенге (774 720 – 50 041,2).

Қосымша түзету

Салық Кодексінің 156-бабының 1-тармағының 13-тармақшасына сәйкес кейбір санаттағы азаматтардың ең аз еңбекақының 55 еселенген мөлшерінде табысты түзетуіне болады. Алайда барлық табыс көзіне шектің бір жылға жиынтық түрде белгіленгенін есте сақтау керек: егер азамат зейнетақыдан басқа табыс бойынша салық есептеу кезінде түзетуді пайдаланған болса, онда зейнетақы төлемдерін алған кезде жеңілдіктер берілмейді.

Жеңілдікті салық Ұлы Отан соғысына қатысушыларға, осы жылдары ерен еңбегі және әскери қызметі үшін ордендермен және медальдармен марапатталған адамдарға қолданылады, сондай-ақ марапаттары болмаса да 1941 жылғы 22 маусымнан бастап 1945 жылғы 9 мамырға дейін кемінде жарты жыл қызмет еткен адамдарға қолданылады. Сонымен қатар жеңілдіктерді 1, 2 және 3-топтағы мүгедектер, мүгедек балалар, “мүгедек бала”немесе “бала кезінен мүгедек” санатындағы тұлғалардың ата-анасының, қорғаншыларының, қамқоршыларының бірі аталған тұлға он сегіз жасқа толғанға дейін және бала асырап алушының біреуі бала 18 жасқа толғанға дейін пайдалана алады.

Зейнетақы төлемдеріне салық салған кезде табысты түзетуді қолдану үшін жоғарыда аталған тұлғалар санаттарының біріне жататын алушыға БЖЗҚ-ға өтініш және қажетті құжаттар беру керек. Құжаттар тізімін және өтініш үлгісін Қордың *www.enpf.kz* сайтындағы “Қызметтер” - “Зейнетақы төлемдері” - “Зейнетақы төлемдеріне салық салу тәртібі” бөлімінен көруге болады.

Дополнительная корректировка

Некоторые категории граждан, в соответствии с подпунктом 13 пункта 1 статьи 156 Налогового Кодекса, могут рассчитывать на корректировку дохода в пределах 55-кратного минимального размера заработной платы. Но нужно помнить, что предел установлен на все источники дохода суммарно за год: если гражданин воспользовался корректировкой при исчислении налогов по другим доходам, помимо пенсии, то при получении пенсионных выплат льготы не предоставляются.

Под льготное налогообложение попадают участники Великой Отечественной войны, люди, награжденные орденами и медалями за самоотверженный труд и воинскую службу в эти годы, а также те, кто прослужил не менее полугода с 22 июня 1941 года по 9 мая 1945 года, даже при отсутствии наград. Льготами также могут воспользоваться инвалиды 1, 2 и 3 групп, дети-инвалиды, один из родителей, опекунов, попечителей лиц, имеющих категорию “ребенок-инвалид” или “инвалид с детства” до достижения таким лицом восемнадцатилетнего возраста, и один из удочерителей и усыновителей до тех пор, пока ребенку не исполнится 18 лет.

Для применения корректировки дохода при налогообложении пенсионных выплат получателю, относящемуся к одной из вышеперечисленных категорий лиц, необходимо предоставить в ЕНПФ заявление и необходимые документы. Список документов и образец заявления можно найти на сайте Фонда *www.enpf.kz* в разделе “Услуги” – “Пенсионные выплаты” – “Порядок налогообложения пенсионных выплат”.

Ойыннан тыс

Кез келген ережедегідей мұнда да өзіндік тыйымдар бар. Мысалы салық салынатын табысты түзету білім беру, медицина және әлеуметтік қорғау ұйымдарының әкімшілік қызметкерлері болса, осындай кәсіпорындармен еңбек қатынасына байланысты мүгедектігі бар балалардың қорғаншыларына және қамқоршыларына қатысты қолданылмайды.

Сондай-ақ зейнетақыға салық салған кездегі салықтық шегерімдер мен түзетулер зейнетақы төлемдерін мұраға алған кезде және Қазақстан Республикасының резиденті емес тұлғаларға, оның ішінде ҚР аумағынан тысқары жерлерге тұрақты тұруға кеткен тұлғаларға жасалатын төлемдер бойынша қолданылмайды. Басқаша айтқанда, БЖЗҚ-дан төлеген кезде олардың зейнетақы жинақтарының барлық сомасына 10% мөлшерлемемен салық салынады.

Вне игры

Как и в любом правиле, здесь есть свои исключения. Например, корректировки облагаемого дохода не применяются в отношении опекунов и попечителей детей с инвалидностью, если они являются административными работниками организаций образования, медицины или социальной защиты, в силу трудовых отношений с такими предприятиями.

Также налоговые вычеты и корректировки при налогообложении пенсии не применяются при унаследовании пенсионных выплат и по выплатам нерезидентам Республики Казахстан, в том числе лицам, выехавшим на постоянное место жительства за пределы РК. Иными словами, вся сумма их пенсионных накоплений при выплате из ЕНПФ будет облагаться по ставке 10%.

Елнур Шалкибаев

2016 ЖЫЛҒЫ 1 ҚАЗАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША СТАТИСТИКА:

СТАТИСТИКА ПО СОСТОЯНИЮ НА 1 ОКТЯБРЯ 2016 ГОДА:

Зейнетақы жинақтарының жалпы сомасы /
Общая сумма пенсионных накоплений

6,5 трлн.₸

Зейнетақы жинақтары жыл басынан бері өсті /
С начала года пенсионные накопления увеличились на

668 млрд.₸

Шарттардың жалпы саны /
Общее количество договоров

шамамен/ около **10,11 млн.** бірлік/ единиц

Міндетті зейнетақы жарналары бойынша/
За счет обязательных пенсионных взносов

шамамен/ около **9,66 млн.** бірлік/ единиц

Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша/
По обязательным профессиональным пенсионным взносам

411 мың бірлік/ тыс. единиц

Ерікті зейнетақы жарналары бойынша/
По добровольным пенсионным взносам

39 мың бірлік/ тыс. единиц

Таза инвестициялық табыс /
Чистый инвестиционный доход

432,57 млрд.₸

2016 жылдың басынан/
С начала 2016 года

табыстылық/ доходность **7,3%**

құнсыздану/ инфляция **5,6%**

Жыл басынан бері зейнетақы төлемдері мен аударымдары /
С начала года пенсионные выплаты и переводы

130,45 млрд. ₸

Оның ішінде сақтандыру ұйымдарына аударымдар /
В том числе переводы в страховые организации

14,61 млрд.₸

Көрсетілетін қызмет іске қосылғалы бері электрондық үкімет порталы арқылы салымшылардың (алушылардың) жеке зейнетақы шоттарынан/
Через портал электронного правительства с момента запуска услуги было выдано более

egov **323** мыңнан астам/ тыс.

үзінді көшірме берілген/
выписок с индивидуальных пенсионных счетов вкладчиков (получателей)

Ұялы қосымша жүктеп алуының жалпы саны/
Общее количество скачиваний мобильного приложения составило

357 мың/ тыс.

ANDROID APP ON Google play **289,6** мың жүкте алу/ тыс. скачиваний

Available on the iPhone App Store **62,2** мың жүкте алу/ тыс. скачиваний

Windows Phone **6,1** мың жүктеп алу / тыс. скачиваний

ҚОРДЫҢ “ЖЕЗ ХАНЫМЫМЫМЕН” ӘҢГІМЕЛЕСЕМІЗ

БЕСЕДУЕМ С “ЖЕЛЕЗНОЙ ЛЕДИ” ФОНДА

Редакция Қордың “Жез ханымымен” пікір алмасуды өткен нөмірді дайындау кезінде жоспарлап қойған, бірақ оны жаңа жыл қарсаңындағы мерекелік шығарылымға сақтап қойғанды жөн көрді. Дүйсенова ханым өзінің жұмыс кабинетінде қарсы алды, өзінің зейнетақы секторына қалай келгені, еңбек жолының қалай өткені, өзінің қалай батыл әрі өз күшіне сенімді болатыны туралы айтып берді. Дей тұрғанымен, біз “БЖЗҚ” АҚ Басқармасы Төрағасының бірінші орынбасарымен әңгімемізді зейнетақы жүйесіндегі жаңалықтардан бастадық.

Сәуле Сағынтайқызы, салымшыларды алдағы уақытта күтіп тұрған зейнетақы жүйесіндегі жаңалықтар туралы айтып бересіз бе?

Біз еліміздегі зейнетақы жүйесінің бірнеше деңгейден тұратынын білеміз. Бүгінде “Қазақстан Республикасындағы зейнетақы жүйесі туралы” заңға егізілген жаңалықтар тек қандай да бір деңгейге ғана әсер етіп қоймайды. Өзгерістер базалық, ортақ зейнетақыдан тұратын бірінші деңгейде және оның жинақтаушы бөлігінде болады.

Бүгінде барлық зейнеткерлер республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген ең төмен күнкөріс деңгейінің 50% мөлшеріндегі базалық зейнетақыға сене алады. Бірақ 2018 жылдың шілдесінен бастап базалық зейнетақының мөлшері 1998 жылғы 1 қаңтардағы жұмыс өтіліне және жинақтаушы зейнетақы жүйесіне қатысу өтіліне тәуелді болады. Ол былай көрініс табады: кімде кімнің еңбек өтілі болмаса не еңбек өтілі 10 жылдан аз болса, сол адам ең төменгі күнкөріс деңгейінің 50%-ын алатын болады, әр жұмыс жылы үшін базалық зейнетақы мөлшері 100% деңгейіне жеткенге дейін 2%-ға көтеріліп тұрады.

Басқа сөзбен айтқанда, жаңа енгізілетін өзгерістерге сәйкес базалық зейнетақы екі есе ұлғаятын болады, яғни азаматтарымыздың келешекте алатын зейнетақысына жақсы үстеме болады емес пе. Осылайша, адамдарды жинақтаушы жүйеге қатысуға шақырамыз, ондағы басты қағида – адамды қаражатты неғұрлым көп жинаған сайын, келешекте соғұрлым көп ақша алатынына сендіру.

Бұдан басқа, қолданыстағы жинақтаушы зейнетақы жүйесіне жаңа шартты-жинақтаушы құрамдауыш енгізілетін болады. Ол қызметкер табысының 5% мөлшерінде жұмыс берушілердің жарналары есебінен құралатын болады. Оосы жаңа элементтің басты ерекшелігі: салымшылардың шартты-жинақтаушы шоттарында жиналатын қаражат мұраға қалдырылмайды, бірақ өмір бойы төленетін болады. Сәйкесінше егер салымшы жүйеден кететін болса, оның шартты-жинақтаушы шотындағы қаражат басқа қатысушылардың шоттарына бөлініп салынады.

ХЕҰ (“халықаралық еңбек ұйымы” - автордың ескертуі) стандарттары бар, онда адам құрметті демалысына шыққан кезде алатын зейнетақысы оның жоғалтқан табысының 40%-ын құрау керек екені көрсетілген. Бүгінде елімізде зейнетақының орташа алғандағы мөлшері 42%-ды өтейді. Негізгі үлесті бірінші деңгей құрайды, бірақ 45-ші жылға қарай одан тек бір ғана базалық зейнетақы қалатын болады, ал ортақ зейнетақы жүйесі жойылады. Біз енді оның орнын жабуға тиіспіз. Біздің актуарийлердің есептеулері бойынша жинақтаушы зейнетақы жүйесінің қатысушы болып табылатын жас адамның зейнетақысының жинақтаушы бөлігі 2018 жылдан бастап аталған 40%-ды қамтамасыз ете алмайды. Соған байланысты шартты-жинақтаушы жүйе енгізіліп жатыр.

Побеседовать с “железной леди” Фонда редакция планировала еще в рамках подготовки предыдущего номера, но решила приберечь разговор для праздничного, новогоднего выпуска. Принимая нас в своем рабочем кабинете, госпожа Дюсенова рассказала, как она пришла в пенсионный сектор, какой карьерный путь прошла, как ей удается быть сильной и уверенной в своих силах. Но начать нашу беседу с первым заместителем Председателя Правления АО “ЕНПФ” мы, конечно же, решили с нововведений в пенсионной системе.

Сауле Сагинтаевна, расскажите о нововведениях в пенсионную систему, которые ожидают вкладчиков в ближайшее время. Как Вы их оцениваете, и каковы причины их ввода?

Мы знаем, что пенсионная система нашей страны состоит из нескольких уровней. И нововведения, внесенные в закон “О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан”, коснутся не только какого-то одного уровня. Изменения произойдут в первом уровне, который состоит из базовой и солидарной пенсии, и в накопительной части.

Сегодня абсолютно все пенсионеры могут рассчитывать на базовую пенсию в размере порядка 50% от прожиточного минимума, установленного законом о республиканском бюджете на соответствующий финансовый год. Но уже с июля 2018 года размер базовой пенсии будет зависеть от стажа работы на 1 января 1998 года и стажа участия в накопительной пенсионной системе. Выглядеть это будет следующим образом: кто не имеет стажа или имеет стаж менее 10 лет, тот будет получать 50% от прожиточного минимума, за каждый год выработки размер базовой пенсии будет повышаться на 2%, пока не достигнет отметки в 100%.

Иными словами, с нововведением размер базовой пенсии может увеличится в два раза, что, согласитесь, является хорошей надбавкой для будущей пенсии граждан. Это хорошо еще и тем, что мы таким образом стимулируем участие человека в накопительной системе, основным принципом которой является утверждение, что чем больше человек накопил, тем больше в будущем он будет получать.

Кроме того, с 2018 года в действующую накопительную пенсионную систему будет введен новый компонент – условно-накопительный. Он будет формироваться за счет взносов работодателей в размере 5% от дохода работника. При этом главное отличие нового элемента заключается в том, что средства, которые будут аккумулироваться на условно-накопительных счетах вкладчиков, не наследуются, однако выплачиваться они будут пожизненно. Следовательно, если вкладчик покидает систему, то средства с его условно-накопительного счета переходят в общий котел, откуда распределяются на других участников.

Есть стандарты МОТ (“международной организации труда”– прим. автора), которые говорят о том, что пенсия человека при выходе на заслуженный отдых должна составлять 40% его утерянного дохода. Сегодня по республике в среднем размер пенсии возмещает 42%. Причем основную долю составляет первый уровень, но к 45 году из него останется только одна базовая пенсия, солидарная уйдет. И мы теперь должны это компенсировать. По расчетам наших актуариев накопительная часть пенсии молодого человека, который уже является участником накопительной системы, с 2018 года не обеспечит эти 40%. И поэтому вводится эта условно-накопительная система.

Біздің білуімізше сіз еңбек жолыңыздың баспалдағын мұрағатшы болудан бастап “БЖЗҚ” АҚ Басқармасы төрағасының бірінші орынбасарына дейін көтерілдіңіз. Өз еңбек жолыңыз, онда кездескен қиындықтар туралы қысқаша баяндап берсеңіз. Өзіңіз жинаған тәжірибеңізден кәсіпқой маман ретінде қандай сабақ алдыңыз?

Мен қызметімді ең алғаш бастаған кезде мұрағатшы болғым келген, оны менің міндетім деп ойлайтынмын. Мектепті бітірген соң отбасы жағдайына байланысты басқа қалаға барып, университетке түспеймін деп шештім. Сөйтіп үйде қалдым. Мұрағатқа жұмысқа тұрдым. Ол кезде мұрағат мектептен кейінгі жоғары білімді талап етпейтін.

Кейіннен ішкі істер органдарында заңгер болғым келген арманымды жүзеге асыру үшін Қағанды мемлекеттік университетіне келіп емтихан тапсырдым, бір балым жетпей қалды. Бір жылдан кейін қайтадан бағымды сынамақ болдым, бірақ тағы да оқуға түспей қалдым. Тағдырымның қалауы осы болған шығар деп ойлап, өзімнің бұрынғы жұмысыма, яғни мұрағатқа қайта оралдым. Мұрағатта бухгалтерия құжаттарымен көп жұмыс жасадым, сол кезде маған сандармен жұмыс істеген ұнайтынына көзім жете бастады. Мектепте де математика пәнінен өте жақсы оқыдым, нақты пәндерді меңгеру жеңіл болатын. Айналып келгенде алматыдағы Нархозға келіп “Қаржы және кредит” бөліміне оқуға тапсырдым.

Насколько мы знаем, Вы прошли путь от архивариуса до первого заместителя Председателя Правления АО “ЕНПФ”. Расскажите вкратце о своем карьерном пути, был ли он сложным? Какие уроки Вы вынесли как профессионал из своего богатого опыта?

Начало деятельности связано у меня не с тем, что я хотела быть архивариусом или считала, что это было мое призвание. Так получилось, что после окончания школы по семейным обстоятельствам я решила не поступать в университет и не уезжать в другой город. Соответственно, я остаюсь дома, устраиваюсь на работу в архив, куда брали без образования, сразу после школы.

Позже в погоне за своей мечтой быть юристом в органах внутренних дел, я еду поступать в КарГУ, сдаю экзамены, но не добираю один балл. Ровно через год я вновь пробую свои силы, но опять не поступаю. Решив, что это, видимо, не судьба, я возвращаюсь в свой родной архив. Чем больше времени я проводила за работой с бухгалтерскими документами в архиве, тем больше я убеждалась, что мне нравится работать с цифрами. К слову, в школе я была сильным математиком и мне легко давались точные науки. Все это вместе подтолкнуло меня поехать поступать в алма-атинский Нархоз на отделение “Финансы и кредит”.

“Сол бөлімге барған соң мен өз орнымды тапқа-нымды түсіндім, институқа түсіп, осы мамандықты игеруде дұрыс таңдау жасағаныма көз жеткіздім”.

“Когда я пришла туда, я поняла, что я на своем месте, что я правильный выбор сделала, поступив в этот институт, на эту специальность”.

Институтты бітірген соң қалалық атқарушы комитетке статистика жөніндегі экономист болып жұмысқа орналастым. Кейін қалалық атқарушы комитеттің төрағасы ұйымдастырушылық қабілетімді байқап, мені ұйымдастыру бөліміне ауыстырды. Ол жерде біраз жұмыс істеген соң, жоспарлау бөліміне ауыстым, қазір ол қала немесе облысқа қарасты экономиканы басқару бөлімі деп аталады. Сол бөлімге барған соң мен өз орнымды тапқанымды түсіндім, институқа түсіп, осы мамандықты игеруде дұрыс таңдау жасағаныма көз жеткіздім.

Бірақ ол заманда партияның рөлі ерекше болатын, оны өздеріңіз де білесіздер, сол партия мені, 27 жастағы қала қызын ірі ауылшаруашылық ауданға аудандық атқарушы комитеті төрағасының орынбасары ретінде жұмысқа жіберді. Басында мен ауданның барлық экономикасы мен қаржысына басшылық еттім, бірақ кейіннен аудандық атқарушы комитеттері әкімшілік, содан кейін әкімдік болып өзгерген соң, менің қызмет жолымның арнасы біраз үлкейді. Мен сол кезде ауданның қаржысымен, жоспарлау және экономикасымен айналысып қана отырған жоқпын, маған білім беру, денсаулық сақтау, мәдениет, сауда-саттық және әлеуметтік қамсыздандыру салаларына басшылық ету жүктелді.

После института я устраиваюсь экономистом по статистике в горисполком. Потом председатель горисполкома, видя мои организаторские способности, переводит меня в orготдел. Поработав немного там, я решаю перейти в плановый отдел, который сейчас называется отделом управления экономики при акиматах города или области. Когда я пришла туда, я поняла, что я на своем месте, что я правильный выбор сделала, поступив в этот институт, на эту специальность.

Но, как вы сами знаете, партия в то время играла значительную роль, и она меня, городскую девочку 27 лет, посылает работать заместителем председателя райисполкома крупного сельскохозяйственного района. Поначалу я полностью курировала всю экономику и финансы района, но потом, когда уже райисполкомы преобразовались в администрации, а затем и в акиматы, поле моей деятельности увеличилось, я уже занималась не только финансами, планированием, экономикой района, но и курированием всей системы образования, здравоохранения, соцобеспечения, культуры и торговли.

Алғашқы кезде қиынға түсті, өйткені бәрін қайтадан үйреніп, тереңірек үңіліп, технологиясын білу керек болды, бірақ уақыт өте келе бәріне де үйренеді екенсің, ең бастысы мықты болуға талпыну. Мен көп нәрсеге қол жеткіздім, ал ең бастысы мол тәжірибе жинақтадым, сол еңбегімнің нәтижесі бүгінгі күнде де сеп болып отыр. Мен өз жұмысымда әр уақытта дана анамның айтқан сөзін ұстанамын, мен ауылшаруашылық ауданға кетіп бара жатқан кезде шығарып салып тұрған анамның “сен жұмысты өте жақсы істеуге тиіссің, тіпті кейін ол ауданнан кетіп жатсаң да, ол жақтың адамдары сені жақсы жағыңнан ғана еске алуы тиіс” деген сөздері жадымда сақталып қалды.

Сәуле Сағынтайқызы, Сізге қазір Басқарма Төрағасының бірінші орынбасары ретінде күн сайын маңызды шешімдер қабылдап, өзіңізге жауапкершілік алуға тура келеді. Әр уақытта батыл болу әрі өз күшіңізге сену оңай ма?

Білесіз бе, мен өмірде жолы болғыш адаммын. Мен өзімнің айналамдағы, бірге жұмыс істеген және қазір де бірге жұмыс істеп жүрген адамдармен жолым болды. Дәл осы адамдар маған күш беріп, сеніміме жігер береді. Біріншіден олар менің дәл осы күйімде шын ықыласпен қабылдайды, екіншіден олар мені түсінеді, барлық ұсыныс-тілектеріме мән беріп, тыңдайды. Үшіншіден олардың көздерінен түсіністікті көремін, олар – мені әрқашан қолдайтын, өзім секілді тек өрге жүретін адамдар. Мен өз басшымның сатпайтынына, менің сыртымнан әрекет жасамайтынына, маған жамандық істемейтініне көзім анық жетеді, ал менімен бірге жұмыс істейтін адам соңына дейін бірге болады.

Маған отбасым, яғни жолдасым, балаларым мен немерелерім де күш-қуат беріп, сенімімді нығайтады. Жолдасымның маған қолдау көрсетіп, керек жерінде берген ақыл-кеңесі қиын кездері жігерімді жусатпай, аман есен алға жылжуыма көмектесті. Көпшілігі отбасы мен қызметті қатар алып жүру қиын, көп уақытты алады деп ойлайды. Ол рас, бірақ мен барлық жерде үлгеруге тырыстым. Бұл маған ауыртпалық жасамайды, керісінше күш береді. Мен бірден бірнеше істі қатар ойлауға және бір уақытта болашаққа жоспар құруға үйрендім. Әйелдер жалпы табиғатынан жинақы, жан-жақты, тиімді әрекет етуге бейім болып келеді, өйткені олар – Ана! Жауапкершілікті мойнымызға алу біздің бойымызға берілген, біз солай жаратылғанбыз.

Мен гүлдерді қатты жақсы көремін. Өзім өсіретін гүлдерден шабыт аламын, олардың арасында жүргенде жаныма тыныштық орнайды. Ауылшаруашылық аудандағы 10 жылдық еңбек жолым өмірімде өз ізін қалдырған сияқты. Жұмыстан қай уақытта қайтсам да, әдетте мен түнгі оннан ерте қайтпаймын, отбасыммен кешкі ас ішкен соң, гүлдеріме барып су құямын, олармен әңгімелесемін.

Сізге кіммен жұмыс істеген оңай, әйелдермен бе, жоқ ер азаматтармен бе?

Мен “Маған ер азаматтармен жұмыс істеген оңай, ал әйел адамдармен жұмыс істеген қиын” деп айта алмаймын. Мен үшін адамның жынысы маңызды емес, оның мінез-құлқы әлдеқайда маңыздырақ. Егер адам талапты және мақсаты айқын болса, ондай адаммен жұмыс істеу де оңай.

Жалпы өзім көп сөйлемейтін, бірақ көп іс атқаратын, қиындықтарға, сәтсіздіктерге мойымай, жыламай, қарап отыра бермей, үнсіз жұмыс істей беретін адамдарды ұнатамын. Өзім де сондай адаммын. Тапсырма алған соң оны әр уақытта орындауға және өз жұмысымды жақсы істеуге тырысамын. Әріптестерімнен осыны күтемін.

Первое время, конечно, было очень тяжело, так как нужно было учиться заново, вникать в особенности и технологии, но со временем ко всему можно приспособиться, главное иметь желание быть лучшим. Я добилась очень многого, но самое главное, я набралась огромного опыта, который и по сей день служит мне основой. Прежде всего в своей работе я всегда старалась применять слова своей мудрой мамы, которая, провожая меня в сельскохозяйственный район, говорила: “ты должна работать так, чтобы завтра, когда ты уедешь оттуда, люди этого района могли вспоминать тебя добрым словом”.

Сауле Сагинтаевна, Вам как первому заместителю Председателя Правления, сейчас ежедневно приходится принимать решения, брать ответственность на себя. Легко ли всегда быть сильной и уверенной в своих силах?

Вы знаете, я, наверное, везунчик по жизни. Мне всегда везло с окружением, с теми людьми, с которыми мне приходилось работать и с теми, с кем я работаю сейчас. Они же и придают мне силы и уверенность. Во-первых, они принимают меня такой, какая я есть. Во-вторых, они слышат меня, выслушивают все мои предложения. И, в-третьих, в их глазах я вижу понимание, поддержку и такое же желание, как и у меня – идти вперед. Я более, чем уверена, что мой руководитель никогда не предаст, не продаст, не переступит через меня, а тот человек, который рядом со мной работает, пойдет со мной до конца.

Силы и уверенность мне придает и моя семья: мой супруг, дети и внуки. Участие супруга, его поддержка и советы очень помогают, не дают сломаться и остановиться, когда что-то не получается. Многие считают, что совмещать работу и дом – это сложно. Да, но я старалась успевать везде. И знаете, это меня не отягощает, а наоборот помогает: я научилась думать сразу о нескольких делах и одновременно составлять планы на будущее. Женщины по своей природе очень организованы и способны действовать эффективно, потому что они матери. Брать на себя ответственность – это у нас в природе.

Силы, вдохновение и успокоение я также нахожу среди моих цветов. Я очень люблю цветы, видимо, 10 лет жизни в сельскохозяйственном районе оставили свой отпечаток. Во сколько бы я ни пришла с работы, а раньше 22 часов я обычно не прихожу, сразу после ужина с семьей, я иду к цветам, поливаю их и разговариваю с ними.

С кем Вам легче работать с мужчинами или женщинами?

Я не могу сказать, что мне, например, легко работать с мужчинами и тяжело с женщинами. Для меня пол человека не имеет никакого значения, гораздо важнее, какой у него характер. Если человек целеустремленный, целенаправленный, то тогда с этим человеком и работать легко.

Мне лично импонируют немногословные люди, которые делают больше, чем говорят, которые, несмотря на трудности и неудачи, не плачут, не опускают руки, а молча работают. Плюс я сама такой человек, который, получая задание, всегда стремится исполнить его и сделать свою работу хорошо. Этого же я жду и от своих коллег.

Ал енді дәстүріміз бойынша, әріптестеріңізге және “PRO ЕНПФ” журналының оқырмандарына 2017 жылға арнап, жаңа жылдық тілегіңізді айтып өтсеңіз...

Әрине, ең алдымен барлығыңызға зор денсаулық тілеймін, келесі жылы барлық арман-тілектеріңіз орындалсын! Келе жатқан 2017 жаңа жыл біздің үмітімізді ақтап, сәттілік әкелсін, өркендеп, өсейік, басымыз аман, түрлі қызықты оқиғаларға толы болсын, мақсаттарымызға қол жеткізейік!

Ұжымыма жаңа жетістіктерге қол жеткізіп, биіктерден көрінуін қызықты жобалар мен тиімді шешімдер тілеймін! Келесі жұмыс жылы бұрынғыдан да табысты жыл болсын! Кез-келген тілек орындалады деген сенім бар, тек адам оған қарай жол таба алмауы мүмкін. Мен әріптестеріме өз армандарының кілтін тауып, біздің ортақ тілегіміздің орындалуына жол таба білуіне тілектеспін!

Барлық қазақстандықтарға ашық аспан, жарқын өмір, құрметті демалысқа шыққанда бақуатты тұрмыс тілеймін! Әрбір қазақстан азаматының, БЖЗҚ-ның әр салымшысының лайықты зейнетақы алуына тілектеспін! Сол үшін біз, Қор қызметкерлері қолымыздан келгенше әрекет етіп, бар күшімізді саламыз!

Жаңа жылыңызбен!!!

И по традиции – Ваши новогодние пожелания коллегам и читателям журнала “PRO ЕНПФ” на 2017 год ...

Конечно же, в первую очередь, абсолютно всем желаю крепкого здоровья, и чтобы все желания обязательно исполнялись уже в следующем году. Пусть Новый 2017 год оправдает все наши надежды, принесет удачу, процветание и благополучие, будет наполнен интересными событиями и перспективными целями.

Нашему коллективу я желаю новых побед, высот, интересных проектов и решений. И чтобы следующий рабочий год был еще более успешным, чем предыдущие. Существует такое поверье, что любая мечта может осуществиться, просто человек не всегда может найти к ней дорогу. Я хочу пожелать коллегам, чтобы каждый из них нашел путь к своей и нашей общей мечте!

Всем казахстанцам желаю светлого, безоблачного настоящего и будущего, финансовой свободы на заслуженном отдыхе, чтобы каждый казахстанец, каждый вкладчик ЕНПФ получал достойную пенсию. И мы, сотрудники Фонда, сделаем для этого все от нас зависящее, приложим все усилия!

С Новым годом!!!

Беседовал Елнур Шалкибаев

АҢЫЗДАРДЫ СЕЙІЛТУ

РАЗРУШЕНИЕ МИФОВ

1. Зейнетақы жинақтары мұраға қалдырылмайды не мұрагерлер оларды зейнет жасына толған соң ғана ала алады…

БЖЗҚ-да зейнетақы жинақтары бар және зейнет жасына толмаған алушы немесе салымшы қайтыс болған жағдайда, оның отбасына не оны жерлеген тұлғаға Қор республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 52,4 еселенген мөлшері шегінде, бірақ жеке зейнетақы шотындағы қаражаттан аспайтын мөлшерде жерлеуге арналған біржолғы төлем жасайды. Бұл ақша 5 жұмыс күн ішінде төленеді.

Міндетті, міндетті кәсіптік және ерікті зейнетақы жарналарының қалған сомасы заңнамада белгіленген тәртіппен өсиетхат бойынша да, заң бойынша да мұраға қалдырылады. Жалпыға бірдей белгіленген тәртіппен мұрагерлік құқық ресімделген және БЖЗҚ-ға қажетті құжаттар берілген соң зейнетақы жинақтары 10 күн ішінде мұрагерлерге зейнетақы төлемдерін тағайындау туралы өтініште көрсетілген банк шотына аударылады.

2. Инвестициялық табыс – ұзақ жылдар бұрын есептеуге болатын кепілдендірілген шама….

Зейнетақы активтері бойынша табыстылық туралы ақпарат тиісті инвестициялық табыс алған кезең көрсетіліп қана беріледі. 2013 жылғы 21 маусымдағы №105-V "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" ҚР заңының 56-бабының 3-тармағы осылай дейді.

1. Пенсионные накопления не наследуются либо наследники их смогут получить только после наступления их пенсионного возраста…

В случае смерти вкладчика или получателя, имеющего пенсионные накопления в ЕНПФ и не достигшего пенсионного возраста, его семье либо лицу, осуществившему погребение, из Фонда производится единовременная выплата в пределах размера 52,4-кратного месячного расчетного показателя, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете, но не более имеющихся на индивидуальном пенсионном счете средств. Эти деньги выплачиваются в течение 5 рабочих дней.

Наследование оставшейся суммы обязательных, обязательных профессиональных и добровольных пенсионных взносов происходит в установленном законодательством порядке: накопления могут наследоваться как по завещанию, так и по закону. После оформления права на наследование в общеустановленном порядке и предоставления в ЕНПФ необходимых документов, пенсионные накопления в течение 10 дней перечисляются наследникам на банковский счет, указанный ими в заявлении о назначении пенсионных выплат.

2. Инвестиционный доход – гарантированная величина, которую можно рассчитать на долгие годы вперед….

Информация о доходности по пенсионным активам может предоставляться только с указанием периода, в течение которого получен соответствующий инвестиционный доход. Так гласит пункт 3 статьи 56 от 21 июня 2013 г. №105-V Закона РК "О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан".

Осыны ескере отырып, зейнетақы активтеріне болжалды инвестициялық табыстың нақты есебін ұзақ мерзімді кезеңге жасау мүмкін емес. Сонымен қатар зейнетақы активтері бойынша табыстылық зейнетақы активтері инвестицияланған қаржы нарығындағы жағдайға және қаржы құралдарының құнына байланысты екенін есте сақтау қажет.

Дегенмен БЖЗҚ өз салымшыларына *enpf.kz* сайтының "Электрондық қызмет көрсету" бөліміндегі "Зейнетақы калькуляторы 1" құралын пайдалануға кеңес береді, оның көмегімен міндетті зейнетақы жарналары есебінен құралған зейнетақы жинақтарынан зейнетақы төлемдерінің мөлшерін есептеуге болады. Бұл калькулятор күтілетін жинақтаушы, ортақ, базалық, сондай-ақ ерікті зейнетақыны есептеуге арналған. Есептеу инфляцияның өсуі, инвестициялық табыстылық, еңбекақының өсуі бойынша болжамға негізделген. Түрлі болжалды деректермен ерекшеленетін есептеу нәтижесі үш: оптимистік, реалистік және пессимистік сценарийде беріледі. Зейнетақы калькуляторы зейнетке шыққан кезде күтілетін төлемдер туралы болжам жасауға мүмкіндік береді. Зейнетақы төлемдерінің жиынтық сомасын есептеу кезіндегі негізгі белгілердің бірі – зейнетақы жарналарының белгілі түсімдерінің жиілігі.

Сонымен қатар кез келген инвестициялық сценарийде мемлекет зейнетақы жарналарын зейнетақы төлемдеріне құқық алған сәттегі құнсыздану деңгейін ескере отырып сақтауға кепілдік береді ("Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" заңның 5-бабы).

Исходя из этого, невозможно сделать точный расчет предполагаемого инвестиционного дохода на пенсионные активы на долгосрочный период. Кроме того, надо помнить, что доходность по пенсионным активам зависит от ситуации на финансовых рынках и стоимости финансовых инструментов, в которые были инвестированы пенсионные активы.

Тем не менее, ЕНПФ рекомендует своим вкладчикам воспользоваться инструментом "Пенсионный калькулятор 1" на сайте *enpf.kz* в разделе "Электронные сервисы", с помощью которого можно рассчитать размер пенсионной выплаты из пенсионных накоплений, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов. Данный калькулятор предназначен для ожидаемого расчета пенсии накопительной, солидарной, базовой, а также добровольной. Расчет основан на прогнозах по росту инфляции, инвестиционной доходности, росту заработной платы. Результат расчета выдается в трех сценариях, отличающихся различными прогнозными данными: оптимистичном, реалистичном и пессимистичном. Пенсионный калькулятор позволяет строить прогноз об ожидаемых выплатах при выходе на пенсию. Одним из основных критериев при расчете совокупной суммы пенсионных выплат при выходе на пенсию является частота определенных поступлений пенсионных взносов.

Кроме того, при любом инвестиционном сценарии сохранность пенсионных взносов с учетом уровня инфляции на момент получения права на пенсионные выплаты гарантирована государством (с.5 Закона "О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан".

Марина Акмаева

ТЕМІР БЕТПЕРДЕ ҚҰПИЯСЫ
ТАЙНА ЖЕЛЕЗНОЙ МАСКИ

Дүние жүзінің зейнетақы жүйесіне саяхат жасау кезінде біз шығысқа бет бұрып, іргелес жатқан көрші елге баруға бел шештік. Сан миллион халқы мен көп ғасырлық тарихы бар ұлы Қытай елін өмір бойы зерттеуге болады, әрі зерттеген сайын көзімізден таса болған, беймәлім қырларына қанық болып жатамыз. Қытай адамдарға ғана емес, бүкіл ғаламға аян болған ел. Қытай елінің алып құрылыстары тіпті космостан да көрініп тұрады, оның "Аспан асты елі" деп аталуы да жайдан жай емес.

Экономикасы өрге басқан, ғылым-білімі өркендеген бүгінгі Қытай мемлекеті талай асуды бағындырған бірнеше ғасырды артта қалдырып отыр. Қытай – озық мақсаттарға ден қоюмен қатар, дәстүрін де қатаң ұстанатын ел. Соңғы жылдарда халықтың өмір сүру деңгейі жақсарғанымен, бұл елде зейнетақы мемлекеттік шенеуніктерге, өнеркәсіптік өндіріспен айналысатын адамдарға ғана төленеді. Мемлекеттік шенеуніктер Қытай зейнетақысының тарихында осындай мәртебеге ие болғандардың алғашқылары болып саналады.

Отправляясь в путешествие по пенсионным системам мира, мы решили взять курс на восток и посетить ближайшего соседа. Эту великую страну с огромным количеством населения и не менее огромным историческим наследием можно исследовать бесконечно и каждый раз узнавать о ней что-то новое - то, что прежде было скрыто от глаз. Казалось бы, о ней известно все не только людям, но и инопланетным разумам – если такие существуют – ведь ее монументальные достижения видны даже из космоса. Не зря ее называют "поднебесной".

Современный Китай с его экономическими успехами, расцветом науки и просвещения стоит на толще достижений минувших веков. Китай следует передовым целям и при этом верен традициям. И хотя в стране за последние годы значительно возрос уровень жизни, пенсия здесь выплачивается только государственным чиновникам и людям, занятым в промышленном производстве. Первые, кстати, в пенсионной истории Китая изначально были единственными, получающими такую привилегию.

Мемлекеттік кәсіпорындарда кемінде 15 жыл міндетті еңбек өтілінің болуы және жалақының 11%-ын мемлекеттік зейнетақы қорына ай сайын аудару мемлекеттік қызметшіге базалық зейнетақы есептеу үшін негіз болып саналады.

Аударымдар жұмыс беруші негізгі салықты аудару кезінде жүзеге асыратын жалақы мөлшерінен ай сайынғы аударымдардың 7%-нан және қызметкер өзі аударатын аударымның 4%-нан тұрады. Аударымдар жалақы есептелген кезде және қызметкердің келісімінсіз жүзеге асырылады.

Қытайдың кей өңірлерінде зейнетақы жинақтары кәсіпорындардың өздерінде жинақталады да кейіннен өз қызметкерлеріне зейнетақы түрінде төленеді.

Основанием к начислению базовой пенсии государственному служащему преимущественно считается обязательный трудовой стаж сроком не менее 15 лет на госпредприятии и ежемесячные отчисления от зарплаты в размере 11% в государственный пенсионный фонд.

Отчисления состоят из 7% ежемесячных переводов от размера заработной платы, которые осуществляет работодатель при перечислении основных налогов, и 4%, которые переводит сам работник. Отчисления осуществляются во время начисления зарплаты и производятся без согласования с сотрудниками.

В некоторых регионах Китая пенсионные сбережения накапливаются на самих предприятиях, которые потом и выплачивают пенсии своим сотрудникам.

Қытай көне өркениет елдерінің бірі болып табылады. Аспан асты елінің тарихы мен мәдениеті мыңдаған жылдарды артқа тастап келген, сол уақыт ішінде Қытай халқы көп өзгере қойған жоқ, соңғы жылдары Қытайда жұмыс істейтін адамдарға қарағанда қарт адамдар саны көбейген.

Китай является одной из древнейших цивилизаций. История и культура Поднебесной насчитывает несколько тысяч лет, и за это время китайцы мало чем изменились, и в последние годы отмечено, что в Китае преобладает количество пожилых людей над трудоспособным населением.

Қытай дәстүрі бойынша үлкен және қарт адамдарға әрдайым құрмет көрсетіліп отырған. Көргені мен білгені көп, көреген, дана қариялары өз ақыл-білімдерін кейінгі ұрпаққа мирас етіп қалдырып отырған. Сондықтан оларға деген ізет те өзгеше болды. Тіпті ерекше ықылас білдіріп, “сяньшэн”, яғни “ұстаз”, “мырза” деп атаған.

Мүмкін осы дәстүрдің арқасында мемлекет осыншама қарт адамға зейнетақы төлемейді. Себебі отбасы құндылықтары басты орында тұр. Дәстүр бойынша жас адамдар өз ата-анасын асырауға міндетті. Негізінен бұл дәстүр ауылдық жерлерде орын алған, өйткені сол аймақтардың тұрғындары зейнетақы төлемдерін алмайды.

Қала тұрғындарына келсек, Қытайда 150 млн. астам адам қартайған шағына сақтандырылған. Бұл орайда, 1998 жылы олардың саны төрттен бірге аз болып, барлығы 112 млн. болды. Бұл Қытай үкіметінің қартайған шағына сақтандыруды пайдаланатын азаматтар санын біртіндеп көбейтіп келе жатқанын көрсетеді.

Бүгінде Қытайда зейнеткерлер (яғни зейнетақы алатындар) саны 32 млн. асады. Зейнет жасындағы азаматтар саны халықтың 10 пайызынан асатыны (бұл көп те емес, аз да емес, бір жарым миллиард адамды білдіреді) белгілі болса да, жүз миллионнан астам зейнеткерге төлем жасалмайды.

Как показывают китайские обычаи, старшие и пожилые люди всегда пользовались почетом и уважением, поскольку они были носителями мудрости, которую они передавали другим поколениям. Поэтому и отношение к ним было особое. К ним даже обращались по-особому – “сяньшэн”, что означало “учитель”, “господин”.

Может быть, именно в силу этих традиций государтсво не обременяет себя пенсионными выплатами такому количеству пожилих людей, потому как семейные ценности определяют обязанность молодых людей содержать своих уважаемых родителей. В основном такие традиции преобладают именно в сельской местности, ведь именно жители этих регионов не могут рассчитывать на пенсионные выплаты.

Что же касается горожан, то официальная статистика говорит о том, что в Китае более 150 млн. человек охвачено страхованием по старости. При этом в 1998 году их было на четверть меньше - 112 млн. А это свидетельствует, что китайское правительство медленно, но все же устойчиво наращивает число граждан, пользующихся страхованием по старости.

Самих пенсионеров (то есть тех, кто получает пенсию) сейчас в Китае более 32 млн. Зная, что число граждан пенсионного возраста превышает 10 процентов населения страны (а это, ни много ни мало, почти полтора миллиарда человек), более ста миллионов пенсионеров остаются без выплат.

Орташа алғанда Қытайда халықтың тұрғылықты жеріне қарай зейнетақы 900 – 1360 юань (шамамен 100 доллар) болады. Әдетте зейнеткер ешқандай да жеңілдікті пайдаланбайды.

В среднем пенсия в Китае составляет 900 – 1360 юаней (около 100 долларов), в зависимости от провинции проживания. При этом, как правило, пенсионер не пользуется никакими льготами.

Бір қызығы Қытайда зейнеткерлікке шығу жасы салалар және өңірлер жағынан әркелкі. Қазіргі уақытта ерлер құрметті демалысқа 60 жасында, әкімшілік саласында жұмыс істейтін әйелдер 55 жасында, қара жұмыспен айналысатындар 50 жасында шыға алады. Жарты ғасыр бұрын орташа өмір сүру ұзақтығы мұнда шамамен 50 жас болған кезде де осылай болған. Бірақ Қытайда ерлердің өмір сүру ұзақтығы шамамен 75 жасқа дейін, ал әйелдердің өмір сүру ұзақтығы 73 жасқа дейін ұлғайғанын ескере отырып, ҚХР Еңбек және әлеуметтік қамсыздандыру министрлігі 2016 жылдан бастап зейнет жасын ұлғайтуды ұсынды.

Болжам бойынша 2045 жылға қарай ерлер мен әйелдер 65 жасында зейнетке шығатын болады.

Көптеген халықаралық сарапшылардың пікірінше, Қытайда зейнетақы жағдайы оның экономикалық жағдайына сәйкес келмейді және көп уақыттан бері, яғни 50 жыл бойы зейнетақы жүйесі қай жағынан алып қарасақ та жұмбақ болып қалуда. Бұл ел, мүмкін осы темір бетперденің астындағы құпия сырларымен өзіне тартатын болар?

Примечательно, что возраст выхода на пенсию разнится в Китае, как по отраслям, так и по регионам. В настоящее время мужчины могут уйти на заслуженный отдых в 60 лет, женщины, работающие в административной сфере, — в 55 лет, а женщины, занимающиеся физическим трудом, — в 50 лет. Так повелось еще полвека назад, когда средняя продолжительность жизни здесь составляла около 50 лет. Но с учетом того, что продолжительность жизни выросла почти до 75 лет для китайцев и до 73 лет для китаянок, Министерство труда и социального обеспечения КНР предложило с 2016 года начать повышать пенсионный возраст.

Предполагается, что к 2045 году и мужчины, и женщины будут входить на пенсию в 65 лет.

Несмотря на то, что многие международные эксперты считают, что положение дел пенсионных в Китае не соответствует его экономическому положению, и давно, уже вот лет 50, срывает пломбу аварийной кнопки – все стороны пенсионной системы остаются крайне таинственными. Может быть, эта страна тем и притягивает, что таит загадку железной маски?

Максим Оларь

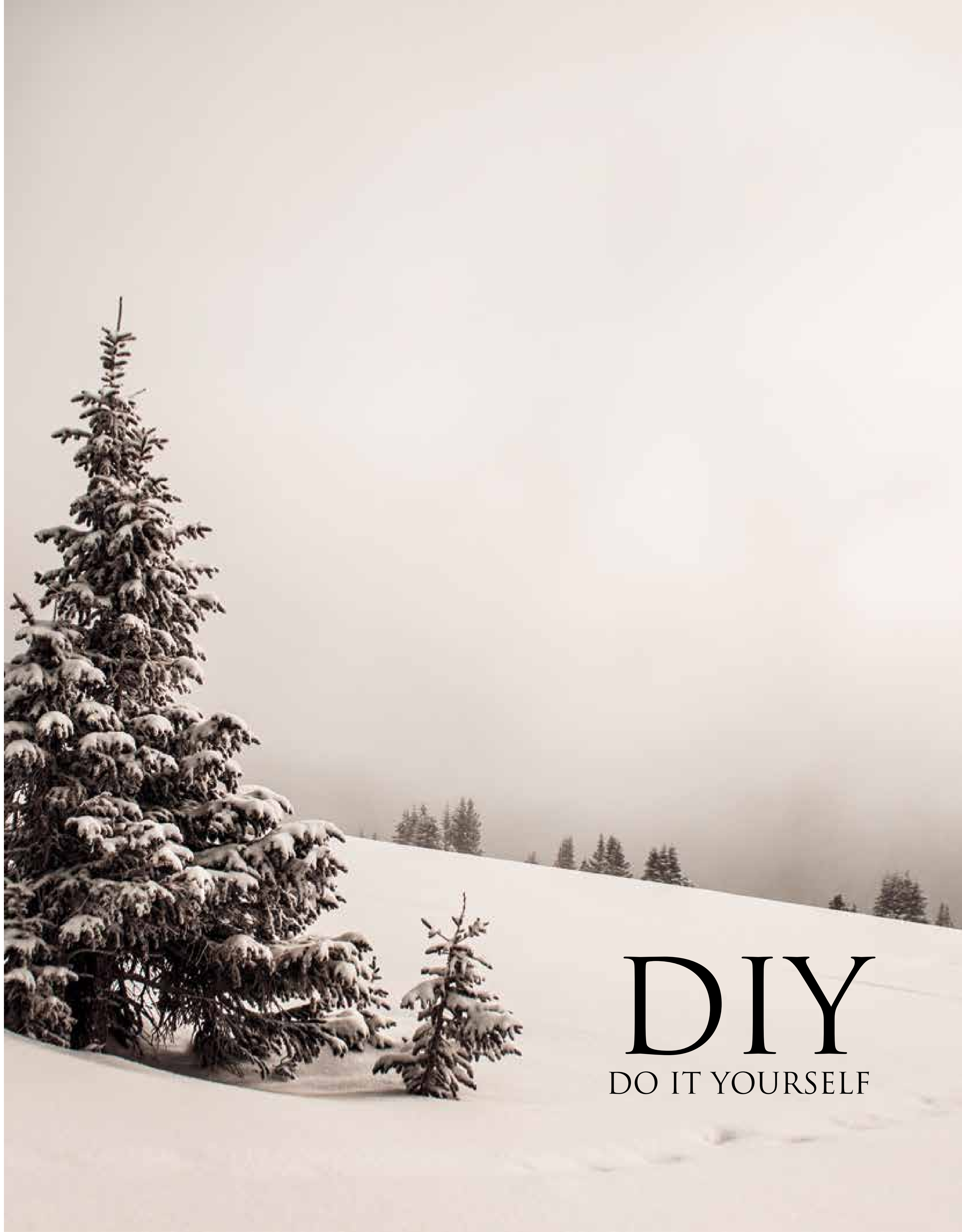

Осы бетте орналасқан схеманы алыңыз. Пішін бойынша мұқият қиып алыңыз да, шеттерін бүгіңіз.

Возьмите схему, расположенную на этой странице. Аккуратно вырежьте ее по контуру, затем согните все линии сгибов.

- ——— кесу сызығы/ линия резки
- - - - - сырқты бүгіліс сызығы/ линия внешнего сгиба
- * * желімдеп жабыстыру орны/ место склейки

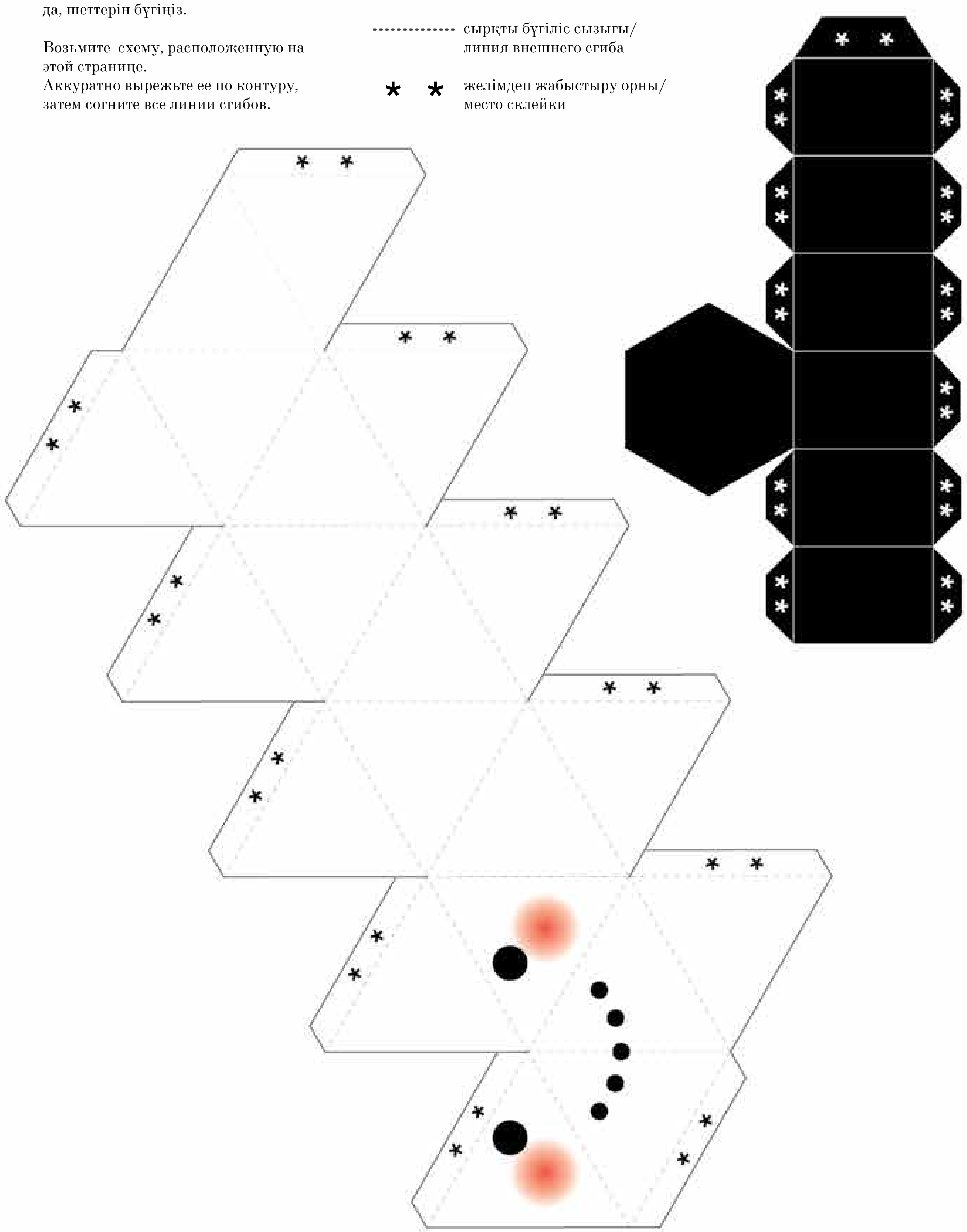

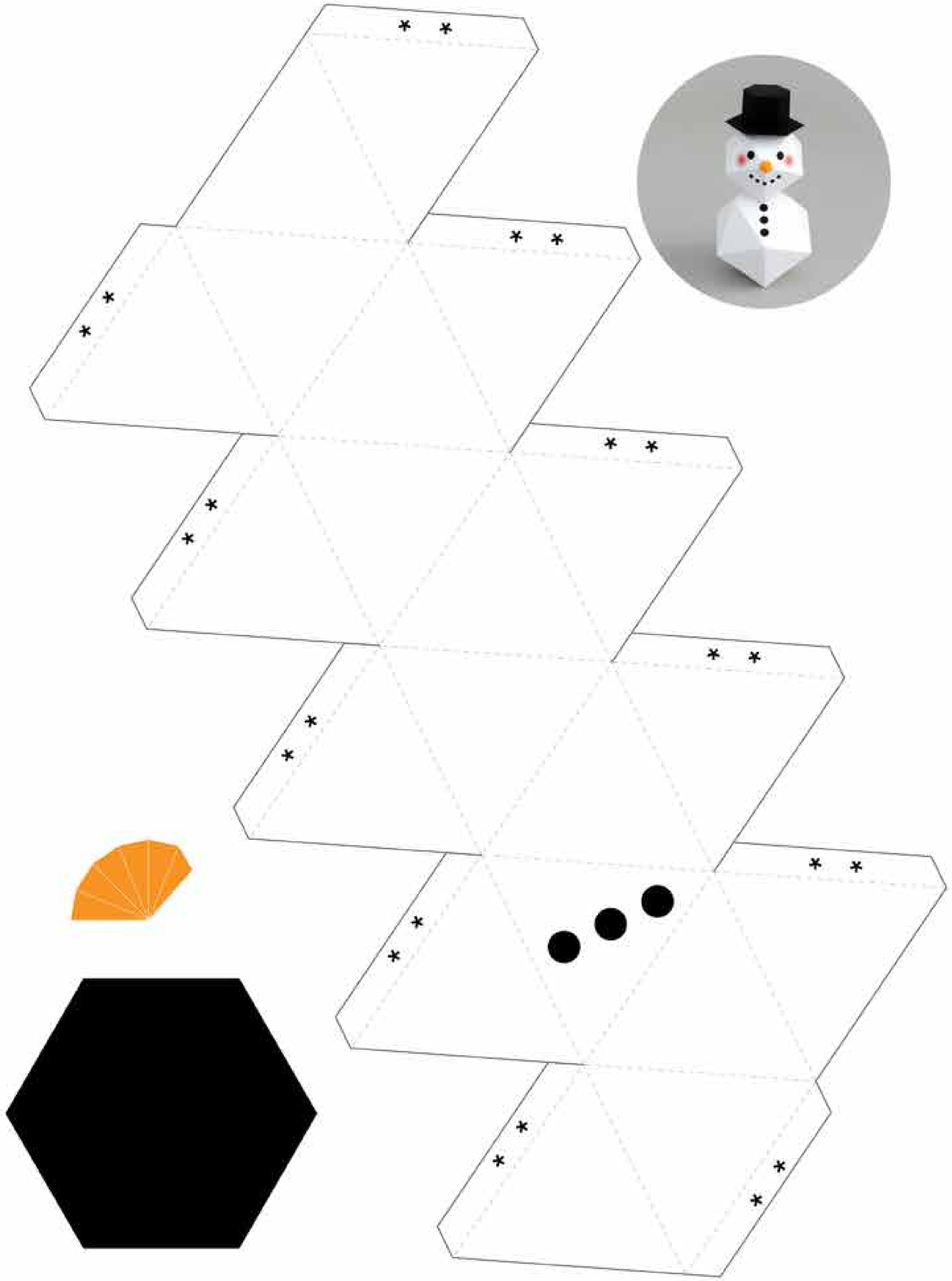

БІР СӨЗ
ОДНО СЛОВО

ОКСЮ́МОРОН

(ежелгі грек тілінен аударғанда - «алғыр-ақымақ»)
мағынасы жағынан қарама-қарсы сөздерді өзара тіркестіретін стилистикалық тәсіл.

Мысалы:
“Тірі жетім”, “Өлі жандар”, “Ескі Жаңа жыл”, “Қайырсыз залал”, “Жарлы бай” “Ойласам олар – тірі өлік” (Шәкәрім)

(от древнегреческого — “остроумно-глупое”)
стилистический приём сочетания слов с противоположным значением.

Пример:
“Обыкновенное чудо”, “Мёртвые души”, “Старый Новый год”, “Назад в будущее”, “Смотри, ей весело грустить, такой нарядно обнажённой” (“Царскосельская статуя”, А. Ахматова).

ЖЫН СМАРТФОНДА
Бір салымшының оқиғасы

ДЖИН В СМАРТФОНЕ
История одного вкладчика

БЖЗҚ салымшылардың (алушылардың) Қормен қарым-қатынасын барынша қарапайым әрі ыңғайлы етуге тырысады. Осы мақсатта Android, iOS және WindowsPhone платформалары үшін тегін ұялы қосымша жасалды. Қосымша арқылы Сіз кез келген уақытта жеке зейнетақы шотыңыздың жай-күйін бақылап, Қор жаңалықтарын біле аласыз, ең жақын кеңсенің қай жерде екенін көріп, байланыс орталығына хабарласа аласыз. Авторлану үшін *enpf.kz* ресми сайтына қолданылатын логин мен құпия сөзді енгізу қажет. Егер олар болмаса Қордың кез-келген қызмет көрсету кеңсесіне жүгініп, хабарландыру тәсілін өзгерту туралы қосымша келесімге қол қойыңыз.

ЕНПФ стремится сделать взаимодействие вкладчиков (получателей) с Фондом максимально простым и удобным. С этой целью создано бесплатное мобильное приложение для платформ Android, iOS и WindowsPhone. С помощью приложения Вы можете в любое время следить за состоянием индивидуального пенсионного счета и новостями Фонда, посмотреть расположение ближайшего офиса и позвонить в контакт-центр. Для авторизации необходимо ввести те же логин и пароль, что на сайте ЕНПФ. Если у Вас их нет - обратитесь в любой офис обслуживания Фонда для заключения соглашения об изменении способа информирования.

Елнур Шалкибаев

ЖАСЫЛ ҚОСЫМША

Тірі табиғат – адам өмір сүру үшін өзіне қажетті барлық нәрсені алатын тіршіліктің жалғыз көзі. Адамзат өз қажеттіліктері үшін табиғатқа, көп зиянын тигізсе, оның салдары бүкіл әлемдік ортаға кері әсерін тигізуде.

Адамдар бірнеше ғасырлар бойы жер қойнауының қазбаларын тиімсіз пайдаланғанымен, біртіндеп мұндай ысырап жасаудың арты жақсылыққа апармайтынына көз жеткізіп, "жер байлығын" ұтымды пайдалану және оны сақтап қалу үшін заманауй технологияларды қолданудың жаңа жолдарын іздестіре бастады.

Біз – адамдар барған сайын жердің жасыл желегі ормандардың санын қысқартып келеміз. Біріншіден, орман біздің климатымызға жақсы әсер етіп, таза ауамен демалып, таза су ішуімізге мүмкіндік беріп жатыр, ол ауыл шаруашылық жерлерімізді сақтап, табиғатымызға әр алуан рең беріп, тіпті адамдардың жайлы өмір сүруін және демалысын қамтамасыз етеді. Екіншіден, орман – адамзаттың қорек көзі, яғни ол – тағамдық және дәрілік өсімдіктер, құрылыс салуға, жиһаз, тіпті қағаз жасауға арналған материал.

Өткен ғасырдың 60-шы жылдарынан бастап әлемде қағаз өнімдерін тұтыну төрт есеге, ал баспа қағаздарын тұтыну алты есеге өсті.

Әсіресе жаңа технологиялар қағазды үнемдеудің мол мүмкіндігі болса да, компьютерлік дәуірде қағаздарды тұтыну үлкен қарқынмен өсті.

Ағаш өнеркәсібі шаруашылығы компаниялары дайындайтын барлық сүректің 42%-ы қағаз өнімдерін шығару үшін пайдаланылады. Осы сүректің елеулі бөлігі кәрі ағаштар мен табиғатты қорғау құндылығы жоғары қалың ормандарды кесу арқылы өндіріледі.
Қағаз өндірісіне байланысты жылыжайлық газдар шығарындылары, әлемдегі барлық әуе шығарындыларынан 3 есе жоғары.

Қағаз жұмсауды қысқарту үшін оларды басып шығаруды азайту қажет. Мысалы, парақтың екі жағынан немесе бір жағы пайдаланылған парақтарға басып шығарған жөн. Бірақ ең ұтымды жолы - құжаттарды басып шығарудан толықтай бас тарту.

БЖЗҚ салымшыларының жеке зейнетақы шоттарынан үзінді көшірмелерді басып шығару үшін қанша ағаш қажет екенін ойлаған кезіңіз болды ма?

Біздің есебімізше, бір ағаштан А4 форматындағы 11 500 парақ шығады деп қарасақ, конверттерге салынған 5750-ге жуық үзінді көшірмені жіберу үшін бір ағаш жетеді екен.

Біз жылына үзінді көшірмелер салынған 2,2 миллионға жуық конверт жібереміз, демек бұл үшін 380-ге жуық ағаш пайдаланылады.

Ал, электрондық поштасына үзінді көшірме алатын 214 000 салымшы жылына 37 ағашты сақтап қалады. 2,5 миллион адам зейнетақы шотының жай-күйі туралы электрондық хабарлау тәсілін таңдаған, бұл жылына шамамен 435 ағашты сақтап қалу деген сөз.

Есте сақтаңыз, электрондық хабарлау тәсілін таңдай отырып, Сіз зейнетақы шотыңыздың жай-күйі туралы хабарлау тәсілінің қауіпсіздеу түрін таңдап қана қоймай, планетамыздың жасыл қорын сақтап қалу үшін үлкен үлес қосасыз!

БЖЗҚ өз салымшыларының жеке зейнетақы шоты (ЖЗШ) туралы ақпарат алуы үшін қағаз қолданбай-ақ олардың бар жағдайын жасайды. Сөйтіп ағашты да сақтап қалады. ЖЗШ, сондай-ақ негізгі көрсеткіштер, жаңалықтар мен бөлімшелердің орналасқан жерлері туралы толық ақпаратты iOS, Android және Windows Phone платформалары үшін қолжетімді БЖЗҚ 2.0 ұялы қосымшасын жүктеген соң алуға болады.

ЗЕЛЕНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ

Живая природа - это единственный источник, из которого человек черпает все средства для своего существования. В результате потребительской деятельности человечества природе наносится большой урон, что отрицательно сказывается на существовании всего мирового общества.

Правда, люди в течение многих столетий нерационального использования земных ресурсов начали приходить к той необходимой точке понимания ситуации, когда стали задумываться о том, как использование современных технологий позволит в разы сократить количество потребляемых "сокровищ земли".

Значительный "кусок пирога", мы – люди, забираем у главного нашего друга – леса. Во-первых, лес в большой степени влияет на климат, наличие чистой воды, чистого воздуха, защищает сельскохозяйственные земли, сохраняет разнообразие живой природы, обеспечивает места для комфортного проживания и отдыха людей. В этом заключается средообразующая или экологическая роль леса. Во-вторых, лес является источником множества материальных ресурсов, без которых, на первый взгляд, человечество не может обойтись - пищевых и лекарственных растений, древесины для строительства, производства мебели, дров, а также производства бумаги.

С 60-х годов прошлого века потребление бумажной продукции в мире выросло в четыре раза, а потребление печатной бумаги – в шесть раз.

Особенно сильно потребление бумаги выросло в компьютерную эру, несмотря на то, что новые технологии, казалось бы, предлагают широкие возможности в части экономии бумаги.

42% всей заготавливаемой древесины лесопромышленные компании используют для производства бумажной продукции. Значительная часть этой древесины добывается путем вырубки старовозрастных деревьев и лесов высокой природоохранной ценности.
Выбросы парниковых газов, связанные с производством бумаги, в 3 раза превышают выбросы всей авиации мира.

Для сокращения траты бумаги необходимо делать меньше распечаток. Например, печатать с обеих сторон листа или на листах, уже использованных с одной стороны. Но лучший выход – полный отказ от печати документов.

Вы когда-нибудь задумывались о том, сколько деревьев нужно для распечатки выписок с индивидуальных пенсионных счетов вкладчиков ЕНПФ?
Мы подсчитали, что одного дерева хватает, чтобы отправить около 5750 выписок в конвертах при условии, что из одного дерева получается 11 500 листов формата А4.

В год мы отправляем около 2,2 миллионов конвертов с выписками, а значит, для этой цели используется около 380 деревьев.

Тем временем, 214 000 вкладчиков, получающие выписку на электронную почту, позволяют сохранить 37 деревьев в год. В сумме 2,5 миллиона человек выбрали электронный способ информирования о состоянии пенсионного счета. Это около 435 сохраненных деревьев в год!

Помните, выбирая электронный способ информирования, Вы не только выбираете наиболее безопасный и оперативный способ получения информации о состоянии пенсионного счета, но и вносите огромный вклад в сохранение зеленого фонда нашей планеты.

ЕНПФ создает для своих вкладчиков все необходимые условия для получения информации об индивидуальном пенсионном счете (ИПС) без использования бумаги, тем самым сохраняя деревья. Получить полную информацию об ИПС, а также ключевых показателях, новостях и месте нахождения отделений можно, скачав мобильное приложение ЕНПФ 2.0, доступное для платформ iOS, Android и Windows Phone.

Максим Оларь

РегиON. ЖҮЗДЕН ЖҮЙРІК, МЫҢНАН ТҰЛПАР!

РегиON. ПЕРВЫЙ СРЕДИ РАВНЫХ

“PRO ЕНПФ” журналының редакциясы қалыптасқан дәстүріміз бойынша Қордың бүкіл өңірлік және қалалық филиалдарының арасында өткен сайыс қорытындыларын жасады. Барлық өңірлерден 13 көрсеткіш іріктеліп алынды, олардың кез-келгені шешуші болуы әбден мүмкін.

2016 жылдың үшінші тоқсан қорытындысы бойынша “Қызметтердің барлық түрлері бойынша құжаттарды қабылдау сапасы” көрсеткіші бойынша Солтүстік Қазақстан облыстық филиалы (СҚОФ) – 9 баллмен, Ақмола облыстық филиалы – 8,5 баллмен және Батыс Қазақстан облыстық филиалы – 8 баллмен үздік үштікке кірді.

“Тегін материалдарды жариялау саны” көрсеткіші бойынша Қостанай облыстық филиалы 9 баллмен, Жезқазған қаласындағы филиал 8,5 баллмен және Павлодар облыстық филиалы 8 баллмен бірінші, екінші және үшінші орынды иеленді.

Электрондық хабарлау тәсілін таңдаған салымшылармен жасалған Шарттар саны бойынша Алматы облыстық филиалы көш басына шықты. Ал екінші және үшінші орынды Ақтөбе және Қызылода облыстық филиалдары иеленді.

Барлық көрсеткіштер бойынша жеңімпаз атану әрине оңайға түскен жоқ әрі бұл жолы жеңімпаздар мен жүлдегерлердің кім болатыны дода соңына дейін белгісіз болды. Жеңімпазды жарияламас бұрын өткен тоқсандағы сайыс қорытындысы бойынша Алматы облыстық филиалының дода дүлділі атанып, жеңіс туын желбіреткенін еске сала кетейік.

Үшінші тоқсан қорытындысы бойынша 7,13 балл жинаған Ақмола облыстық филиалы алтын жүлдегері атанды, күміс медальді бірінші орынға небәрі 0,8 баллы ғана жетпей қалған СҚОФ алды. Үздіктер үштігінде Жамбыл облыстық филиалы 6,75 баллмен үшінші орынға табан тіреді.

Сайыс аяқтала салып, келесі сайысқа дайындалуға кірісіп кеткендіктен, жеңісті күндерін атап өтпесе де, Ақмола облыстық филиалының жетекшісі Кеншінбаева Аяш Хәкімқызы редакция сұрақтарына жауап беруге уақыт таба білді.

Филиалыңыздың табысқа жетуінің құпиясы неде?

Жетістіктің құпиясы әдетте ойлайтын белгілер емес. Бір қызығы материалдық факторлар жеңіске жетудің негізгі көзі емес. Ең алдымен филиалымыздың жетістігін адамдар жасайды. Себебі биік шыңдарды бағындыратын да, оны жоятын да адам. Қызметкерлеріміздің ұйымшылдығы, қалыптан тыс жағдайлар мен қиын адамдарға ұстамдылық танытуы, білімін үнемі жетілдіруі, өз араларында тығыз қарым-қатынас орнатуы олардың басты құндылықтары болып табылады.

Бізде сыртқы әлемнен филиалға қажетті, басқаша айтқанда шығармашылық, бастамашыл және жауапты адамдарды жұмылдыратын орта құрылған. Біздің филиалда тек қатаң тәртіп орнатып қана қоймай, әрбір қызметкерге филиал алдындағы өз жауапкершілігін сезінетініне сенім білдіре отырып, жауапты мінез-құлық ережелері туралы келісу және оларды барлық қызметкерлерге жеткізу көзделген. Біз өзгерістерден қорықпаймыз. Өзгере алатын компаниялар ғана

Редакция журнала “PRO ЕНПФ” по сложившейся хорошей традиции подводит итоги соревнований среди всех региональных и городских филиалов Фонда. Всего регионами было отработано 13 показателей, каждый из которых мог оказаться решающим.

По итогам третьего квартала 2016 года в тройку лидеров по показателю “Качество приема документов по всем видам услуг” вошли: Северо-казахстанский областной филиал (СКОФ) - 9 баллов, Акмолинский областной филиал – 8,5 баллов и Западно-казахстанский областной филиал – 8 баллов.

Первое, второе и третье место по показателю “Количество публикаций бесплатных материалов” заняли Костанайский областной филиал с 9 баллами, филиал в городе Жезказган с 8,5 баллов и Павлодарский областной филиал с 8 баллами.

По количеству заключенных Договоров с вкладчиками, которые выбрали электронные способы информирования, первенство получил Алматинский областной филиал. Вторым и третьим стали по данному показателю Актюбинский и Кызылординский областной филиалы.

Борьба за лидерство по всем показателям была, надо сказать, нелегкой, и до конца оставалось неясным, кто же выйдет в победители и призеры в этот раз. Прежде, чем объявить победителя напомним, что по итогам предыдущего квартала первым среди равных стал Алматинский областной филиал.

Золотым призером по итогам третьего квартала стал Акмолинский областной филиал, набравший 7,13 баллов. Серебряную медаль забрал СКОФ, которому до заветного первого места не хватило 0,8 баллов. Замкнул тройку лидеров Жамбылский областной филиал с 6,75 баллами.

Хотя времени на празднование у них не было, поскольку они сразу начали готовится к следующим соревнованиям, руководитель Акмолинского областного филиала Кеншинбаева Аяш Хакимовна нашла время, чтобы ответить на вопросы редакции.

В чем секрет успеха Вашего филиала?

Секретом успеха являются совсем не те признаки, о которых обычно думают. Его ключевыми аспектами, как ни странно, являются совсем не материальные факторы. Успех нашего филиала, в первую очередь, основан на людях. Поскольку только люди способны создать успех или его разрушить. Ключевые ценности наших сотрудников – это сплоченность, терпимость к нестандартности и нестандартным людям, постоянное обучение, сильные связи между работниками.

У нас создана такая среда, которая привлекает из внешнего мира тех, кто нужен филиалу, иными словами людей творческих, инициативных и ответственных. В нашем филиале принято устанавливать не столько строгий регламент, сколько договариваться о правилах ответственного поведения и доводить их до сведения всех сотрудников, выражая уверенность в том, что каждый сотрудник осознает свою ответственность перед филиалом. Мы не боимся перемен. Выживают только те

өз жұмысын қорықпай жалғастыра алады. Әлемдегі өзгерістер – оның айнымас келбеті.

Сіз қандай көрсеткіштерге көбірек назар аудардыңыз және неліктен?

Біздің жұмысымызда ұсақ-түйекке орын жоқ, әрбір көрсеткіш маңызды, филиалымыздың, тіпті бүкіл Қордың жұмыс нәтижесінің өз жұмысына байланысты екенін әр қызметкер түсінеді деп ойлаймын. Басшының басты міндеті – жоғары білікті және Қорға адал қызмет ететін қызметкерлер командасын құру. Біз "бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығара отырып" атқарған жұмысымыздың арқасында ғана жоғары нәтижелерге қол жеткізіп отырмыз.

Табысқа жету үшін Сіз өз қызметкерлеріңізді қалай ынталандырасыз?

Қызметкерлерге шынайы ықылас танытып, олармен дұрыс қарым-қатынас орнату, әрқайсысының қажетін түсіну, оларды тыңдап әрі сезіне білу, үнемі оқыту арқылы біліктілігін арттыру – ынталандырудың негізі деп білемін. Біз қолдан келгенше қызметкерлерімізді материалдық жағынан көтермелеуге, еңбегін әділ әрі тура бағалауға, қажет болған жағдайда білімін қажетті арнаға салуға күш саламыз.

Келесі тоқсанға не келесі жылға өз алдыңызға қандай мақсат қоясыз?

Қор басшылығы жүктеген мақсат пен міндеттерді орындау. Халықтың қаржылық сауаттылығын арттыруға және Қордың мінсіз беделін жасауға атсалысу.

Басқа өңірлердегі әріптестеріңізге қандай тілек айтасыз және қандай кеңес берер едіңіз?

Құрметті әріптестер!!!
Жеміс берсін тер төккен еңбегіңіз,
Арта берсін абырой-беделіңіз!
Мансабыңыз әрқашан өрге жылжып,
Шабыт болсын әрдайым серігіңіз!

компании, которые способны меняться. Перемены в мире – это самое постоянное, что в нем есть.

Каким показателям вы уделяли больше внимания и почему?

Считаю, что в нашей работе нет мелочей, каждый показатель важен, каждый сотрудник понимает, что от его работы зависит результат всего филиала и Фонда в целом. Главная задача руководителя построить эффективную команду, состоящую из высококвалифицированных и преданных Фонду сотрудников. Только благодаря слаженной командной работе нам удалось достичь такого высокого результата.

Как Вы мотивируете своих сотрудников для достижения успеха?

Главная мотивация состоит из внимательного и корректного отношения к сотрудникам, понимания потребностей каждого, умения слушать и слышать своих подчиненных, повышения квалификации путем регулярного обучения. По мере возможности мы стараемся поощрять материально, справедливо и адекватно оценивать труд, в случае необходимости направлять знания в нужное русло.

Какие цели Вы ставите перед собой на следующий квартал, год?

Выполнение поставленных руководством Фонда целей и задач. Повышение финансовой грамотности населения и создание безупречной репутации Фонда.

Что вы можете пожелать и посоветовать другим регионам?

Коллеги!!
Желаю успехов в рабочем процессе,
Чтоб все "на ура" получалось у Вас,
Карьера никак не стояла на месте,
И смелый настрой никогда не погас.

Салтанат Тулендинова

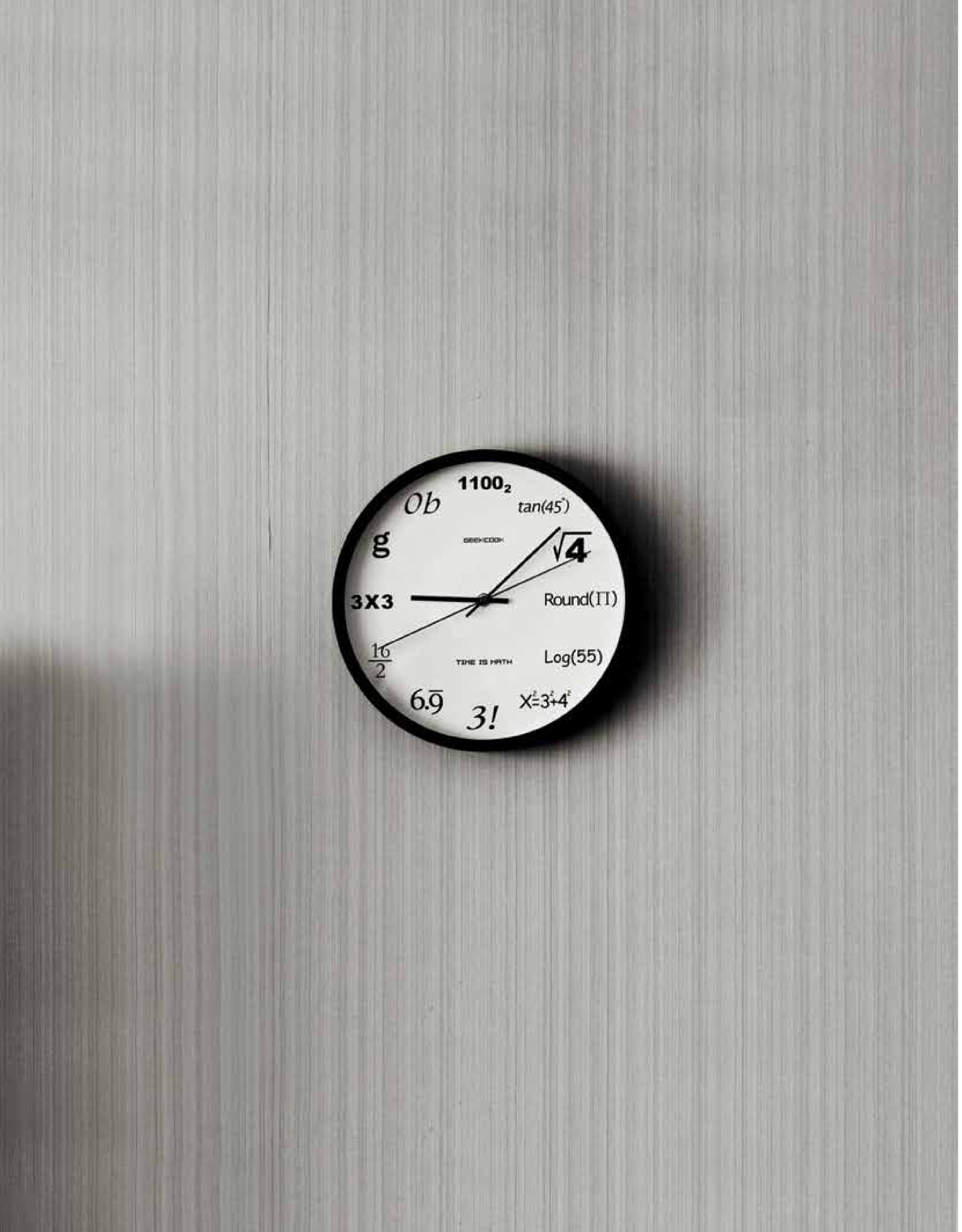

ҚОР АНАТОМИЯСЫ: ЛОГИКА

АНАТОМИЯ ФОНДА: ЛОГИКА

Қымбатты оқырмандар, журнал редакциясы сіздер үшін Қорға саяхат жасауды әрі қарай жалғастыра бермек. Бұл жолы біз сіздерді зерттеулер және болжамдар жасаумен айналысатын бөлімшеміздегі әріптестеріміздің жұмысымен – Актуарлық орталықпен (АО) таныстырамыз.

Саналы адам, болашаққа жоспар құра отырып, талдау мен логикаға сүйенеді. Актуарий де болжам жасау барысында статистика, заңдылық талдауына және шешім қабылдау әдісін таңдау кезінде логикаға сүйенеді, бірақ мұндайда мүмкін деректерді де естен шығармайды. Осы туралы барлық мәселеге ретімен тоқталайық, яғни “БЖЗҚ” АҚ-ның логикалық бөлімшесі туралы әңгімелеуге оның басшысы Сайран Сейдіғазымов мырза көмектеседі.

Жүйе игілігі үшін

Актуарлық орталық алдында тек Қор жұмысы үшін ғана емес, сонымен қатар еліміздің зейнетақы жүйесі үшін де маңызды көптеген мақсаттар тұр. Сонымен, біздің актуарлық есептеріміздің негізінде заңға түзетулер дайындалды, соған сәйкес бізге 2018 жылы жаңа шартты-жинақтаушы құрамдауыш енгізілетін болады.

Толығырақ “Қордың «Жез ханымымен әңгімелесеміз” материалындағы 10 беттен оқыңыз

Ол актуарийлердің сөзі бойынша, біздің еліміздің дамушы экономикасы үшін ауырлау болатын ортақ зейнетақының орнына келеді, себебі ортақ зейнетақы жүйесі зейнеткерлерді халықтың жұмыс істейтін өкілдері қамтамасыз етуін көздейді. “Ұлы Отан соғысынан кейін көп бала туылды, ал олар, яғни соғыс жылдарынан кейінгі baby boom кезінде туылғандар қазір зейнетке шығып жатыр. Бірақ КСРО құлап, Қазақстан тәуелсіз және егеменді ел болған соң, туу көрсеткіші күрт төмендеп кетті, бүгінде сол 90-жылдары дүниеге келмей қалған балалар 20-25 жасқа толар еді, бірақ олар жоқ. Басқаша айтқанда, демографиялық үзіліс болды – жұмыс істейтіндер саны азайып, зейнеткерлер саны көбейе түсті. Енді оларды қамтамасыз ету мемлекеттің міндетіне жатады”, - деп сұқбаттасымыз сөзін нақтылай түсті.

Дорогие читатели, редакция журнала продолжает проводить для вас экскурсию по Фонду. В этот раз мы знакомим вас с работой коллег из подразделения, занимающегося исследованиями и прогнозами – с Актуарным центром (АЦ).

Человек Разумный, определяя планы на будущее, полагается на анализ и логику. Делая прогнозы, актуарии также полагаются на анализ статистики, закономерностей и логику при выборе способа решения, не исключая при этом и возможные данные. Но обо всем по порядку, а поможет нам в рассказе о самом логичном подразделении АО “ЕНПФ” его руководитель Сайран Сейдигазимов.

На благо системы

Перед Актуарным центром стоит много важных задач не только для работы Фонда, но и для пенсионной системы страны. Так, на основе наших актуарных расчетов подготовлены поправки в закон, согласно которыми у нас в 2018 году вводится новый условно-накопительный компонент.

Подробнее читайте в материале “Беседуем с “железной леди” Фонда” на стр. 10

И придет он на замену солидарной пенсии, которая, по словам актуариев, обременительна для развивающейся экономики нашей страны, так как эта система предполагает, что работающее население обеспечивает пенсионеров. “Много детей родилось после Великой Отечественной войны, и сейчас они, рожденные в послевоенный baby boom, выходят на пенсию. Но когда СССР распался и Казахстан стал самостоятельным и суверенным, рождаемость резко упала, и тем детям, которые не родились в 90-ых, могло бы исполнится 20-25 лет, но их нет. Иными словами, произошел демографический разрыв - количество работающих уменьшилось, а количество пенсионеров увеличилось, - уточняет наш собеседник. – Их обеспечение ложится на плечи государства”.

Әріптестердің игілігі үшін

АО есептеу кезінде көптеген экономикалық, әлеуметтік және демографиялық аспектілерді ескереді, қыруар статистика мен деректер базасын зерделейді. Бөлімше жұмысының қорытындысын, яғни актуарлық есептерді басқа мүдделі ұйымдар да пайдаланады. “Біз Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне ай сайын бізге келесі айда қанша жарна түсетіні және қаншасы төлемге кететіні туралы болжамды ағымдар сальдосын жібереміз. Сондай-ақ біз ақша түсімі мен төлемдердің жылдық болжамын, кейде тіпті 3-4 жылға алға да жолдаймыз. Бұл Ұлттық Банктің кейін инвестициялауға болатын бос қаржының қаншалықты болатыны білуі үшін жасалады”,- дейді Сайран Сейдіғазымов.

Өздеріңіз білесіздер, Қазақстан зейнетақы жинақтарының сақталуына мемлекеттік кепілдік беретін жинақтаушы зейнетақы жүйесіне ие жалғыз ел. Табыс тек бір соманың деңгейінде ғана болып, ал құнсыздану шарықтаған жылдарда бұл айырмашылықты мемлекет зейнетақы төлемдерін алушыларға қосымша төлейді. Бірақ мемлекет мемлекеттік кепілдік сомасының қаншалықты болатыны туралы алдын-ала білу керек, ал бұл есептерді “БЖЗҚ” АҚ-ның Актуарлық орталығы береді. “Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі де келесі жылдарға мемлекеттік кепілдікті бюджеттендіру кезінде осындай мәселелер бойынша бізге жүгінеді”,- деп хабарлады АО басшысы.

Халық игілігі үшін

Зерттеу жұмыстары мен актуарлық есептер қазақстандықтардың болашақта зейнетақымен қамсыздандырылуының дәлме-дәл бейнесін беруі керек, оларға жеке зейнетақы жоспарларын жасау қажеттілігін түсінуге көмектесуі керек. Өз зейнетақысын жоспарлау ыңғайлы болуы үшін актуарийлер мен АТД қызметкерлерінің бірлесе күш салуының арқасында зейнетақы калькуляторы *(“PRO ЕНПФ” 2-шығарылымының 24-бетін қараңыз)* әзірленді.

Актуарлық орталық кәсіпорындар үшін корпоративтік ерікті зейнетақы жоспарларын дайындайды. “Қордың қаржылық кеңесшілері кәсіпорындарды аралап жүріп, оларға өз қызметкерлері үшін қосымша жарналар салу туралы ұсыныстар жсайды”,- дейді Сайран Сейдіғазымов. Батыс компаниялары кәсіптік зейнетақыны бұрыннан қолданып келе жатыр. Ол жақта жұмыс беруші өз қызметкерлерінің зейнетке шыққанға дейін басқа компанияларға кетіп қалмауы үшін олар үшін ерікті зейнетақы жарналарын бөлек төлейді.

Актуарийлер өз қызметтерінің жинақтаушы зейнетақы жүйесінің даму мәнісін түсінбеушілікті жеңуге және кейбір популистік пікірлерді жоюға мүмкіндік беретіндігіне үміттенеді. Сондықтан Орталық өзге департаменттердің қызметкерлерімен бірлесе отырып халықтың қаржылық сауаттылығын арттыруға бағытталған семинарлар, оқыту курстарын өткізеді, зейнетақы

На благо коллегам

При своих расчетах АЦ учитывает множественные экономические, социальные и демографические аспекты, изучает огромное количество статистики и баз данных. Результатом работы подразделения – актуарными расчетами – пользуются и другие заинтересованные организации. “Мы ежемесячно отправляем в Национальный Банк Республики Казахстан сальдо ожидаемых потоков по тому, сколько на следующий месяц к нам придет взносов, сколько уйдет на выплаты. Также мы отправляем годовые прогнозы поступления денег и выплат, причем иногда даже на 3-4 года вперед. Делается это для того, чтобы Нацбанк имел понимание, сколько будет свободных средств, которые позже можно инвестировать”, - говорит Сайран Сейдигазимов.

Как вы знаете, Казахстан практически единственная страна с накопительной пенсионной системой, где есть государственная гарантия сохранности пенсионных накоплений. В те годы, когда доходность остается на уровне одной суммы, а инфляция подскакивает вверх, эту разницу государство доплачивает получателям пенсионных выплат. Но государству необходимо заранее знать, о какой сумме госгарантий идет речь, и эти расчеты также предоставляет Актуарный центр АО “ЕНПФ”. “Министерство здравоохранения и социального развития Республики Казахстан также обращается к нам с этими вопросами при бюджетировании госгарантии на последующие годы”, - сообщает руководитель АЦ.

На благо народа

Исследовательские работы, актуарные расчеты должны дать адекватную картину пенсионного обеспечения казахстанцев в будущем, помочь им понять необходимость составления индивидуальных пенсионных планов. Для удобства планирования своей пенсии силами актуариев совместно с сотрудниками ДИТ был разработан пенсионный калькулятор *(см. 2 выпуск “PRO ЕНПФ” на стр. 24)*.

Актуарный центр разрабатывает и корпоративные добровольные пенсионные планы для предприятий. “Финансовые консультанты Фонда ходят по предприятиям, и предлагают им дополнительно делать взносы за своих работников”, - уточняет Сайран Сейдигазимов. Западные компании давно практикуют профессиональные пенсии. Там работодатель для своих сотрудников отдельно делает добровольные пенсионные взносы, чтобы они до выхода на пенсию не уходили в другие компании.

Актуарии надеются, что их деятельность будет способствовать преодолению непонимания сути развития накопительной пенсионной системы и развеет некоторые популистские суждения. Поэтому в дополнение к прочему Центр совместно с сотрудниками других департаментов разрабатывает семинары, обучающие курсы, направленные на повышение финансовой грамотности

жүйесі мен жоспарлау бойынша кеңес беретін зейнетақы менеджерлерін оқытады.

Болашақ игілігі үшін

2017 жылдың соңына дейін Актуарлық орталық бүкіл әлем бойынша осы мамандық иегерлеріне 20 жылдан аса уақыттан бері кеңес берумен айналысып келе жатқан Британдық актуарийлер институтымен бірге бірлескен актуарлық үлгі жасауды жоспарлап отыр. Бұл үлгі жалпы зейнетақы жүйесін есептеу, оны бағалау және болжам жасау үшін әзірленбек және жалпы қаржы ағымдарын болжайтын болады.

Осы үлгінің көмегімен Актуарлық орталық болжам жасауды бұрынғыдан да дәлірек және бірнеше жылға алдын-ала жасай алатын болады. Актуарийлер түрлі өлшемдерді жыл сайын ауыстырып, одан әрі не болатынын, бұл өзгерістер жүйеге қандай әсер беретінін бақылай алады. “Мақсатты керісінше қоюға да болады: егер сіз 30-жылдарда осындай зейнетақыға ие болғыңыз келсе, онда құнсыздану, бала туу, көші-қон, жер аудару қандай болуы керек, жалақы қалай өсу керек. Осындай зейнетақы жүйесі болуы үшін жалпы экономика қалай даму керек”,- деді Сайран Сейдіғазымов.

Актуарлық орталық Институт болуға талпыныс жасауда. “Басшылық біздің алдымызға 2018 жылдан бастап Актуарлық орталықты БЖЗҚ-ға қарасты институт ретінде қалыптастыру мәселесін қолға алу, ал 2019 жылға қарай бүкіл жобаны ұсыну туралы міндет қойды”, - деп АО басшысы өз жоспарларымен бөлісті. Актуарлық институт мемлекеттік мекемелерге де, сол секілді жалпы нарыққа түгелдей дерлік қызмет көрсететін болады, зейнетақы жүйесі үшін кәсіби деңгейі жоғары актуарийлерді, сондай-ақ қаржы кеңесшілерін дайындайтын болады.

“Өзекті” актуарийлер

Әрине, мұндай үлкен-үлкен жоспарлар Орталықта түбегейлі өзгерістер болуын талап етеді, әсіресе сандық жағынан өзгеріс болуы керек. Бүгінгі таңда Сайран Сейдіғазымовтың командасында өзін қосқанда барлығы 7 адам бар. Бірақ осы топ құрамы, басшының айтуынша, Орталықтың алдында тұрған мақсаттарға жету үшін жеткілікті.

Орталықтың шағын ұжымы алуан түрлі мамандық өкілдерінен құрылған, олардың ішінде тек актуарий мамандығының иегерлері ғана емес, сонымен бірге экономистер, математиктер де бар. Біздің сұхбаттасымыздың пікірінше, команда дәл осындай болуы керек: “Біздің мамандығымызда математикалық, сол сияқты экономикалық ойлау қабілеті жоғары адамдар керек, талдау жасау, деректермен, статистикамен жұмыс істеу, батыстық әріптестеріміздің тәжірибесін меңгеріп, мақалаларын оқу үшін ағылшын тілін білу керек. Бірақ, барлығын бірдей игеру өте қиын, сондықтан командамызда қажетті мамандық иелерінің барлығы болуы керек”.

Бірақ ең басты талап – адамдардың мықты логикасы. Адамды жұмысқа қабылдау кезінде Актуарлық орталық басшысы

населения, обучает пенсионных менеджеров, предоставляющих консультации по пенсионной системе и планированию.

На благо будущего

До конца 2017 года Актуарный центр планирует вместе с Британским институтом актуариев, который уже более 20 лет консультирует специалистов данной профессии по всему миру, создать совместную актуарную модель. Данная модель будет разработана для расчета пенсионной системы в целом, ее оценки и прогнозов, и в принципе будет предсказывать общие финансовые потоки.

С помощью этой модели Актуарный центр сможет делать прогнозы уже более точно и на несколько лет вперед. Актуарии смогут каждый год менять различные параметры и смотреть, что произойдет дальше, как отреагирует система на эти изменения. “И наоборот можно задачу поставить: если вы хотите в 30-х годах иметь такую пенсию, то тогда какая должна быть инфляция, рождаемость, миграция, эмиграция, как должна расти зарплата. Как в целом должна развиваться экономика, чтобы была вот такая пенсионная система”, - уточняет Сайран Сейдигазимов.

Актуарный центр идет к тому, чтобы стать Институтом. “Руководство поставило перед нами задачу начать с 2018 года прорабатывать вопрос о создании Актуарного центра как Института при ЕНПФ, а к 2019 году представить весь проект”, - делится планами руководитель АЦ. Актуарный институт будет оказывать услуги как государственным учреждениям, так и всему рынку в целом, готовить высокопрофессиональных актуариев для пенсионной системы, а также финансовых консультантов.

“Актуальные” актуарии

Естественно, такие грандиозные планы требуют и кардинальных перемен в Центре, особенно в количественном смысле. На сегодняшний день в команде Сайрана Сейдигазимова вместе с ним всего 7 человек. Но этого, по признанию руководителя, пока достаточно для тех целей, которые стоят перед Центром.

Немногочисленный коллектив в Центре довольно разнообразный – это не только актуарии по профессии, но и экономисты, математики. Команда, по мнению нашего собеседника, должна быть именно такой: “В нашей профессии необходим и математический склад ума, и экономический, необходимо уметь анализировать, работать с данными, со статистикой, должно быть знание английского, чтобы изучать опыт и читать статьи западных коллег. Но, естественно, двумя или тремя складами ума обладать сложно, поэтому в команде должны быть и те, и те, и другие”.

Но главное требование – у людей должна быть логика. При принятии человека на работу руководитель Актуарного

есептеуге қатысты тапсырма беріп қана қоймай, өз әрекеттерін логикалық тұрғыдан, яғни ол неге дәл солай істеді, неге басқа емес, дәл осы нұсқаны таңдағанын түсіндіруін өтінеді. "Актуарий болжам жасап, алыстан көре білуі керек. Тек қызылды қызыл, қараны қара деп емес, әрдайым бір түстің өзінен бірнеше рең ажырата білгені дұрыс, мұның өзінде ол түстің неліктен түрленетіндігін логикалық тұрғыдан топшылай алуы қажет", - дейді АО басшысы.

Актуарлық ғылым саласының оған ұқсас техникалық ғылымдардан ерекшелігі - онда ықтималдылық орын алған, себебі мамандар өңдейтін ақпарат көлемі орасан зор және кейде қарама-қайшы болып келеді. "Қандай да бір ақпаратты басқа ақпараттың негізіне алып, 50-60%-ға тексеру керек, содан соң қандай да бір болжам жасау керек. Және сол аналитикалық болжамдардан дәйектілік тауып, сол дәйектілікке сенім артып, одан әрі болашаққа болжам жасауды бастаған жөн, мұнда да сол құнсыздану, табыстылық, адамдар саны мен жарналар, сол жарналардың жиілігі және басқа да көптеген қосымша факторларды ескерген дұрыс. Мұның бәрі серпінді түрде ауысып отырады, сонда да олар өзара арақатынаста болады: құнсыздану шарықтайды, сәйкесінше жалақы көбейсе, жарналар қалады, егер жалақы өз деңгейінде қалып қойса, адамдар басқа жаққа кете бастайды, яғни жиілік төмендейді",- деп түсіндірді Сайран Сейдіғазымов.

АО құпиясы

Өз дәстүріміз бойынша біз өз сұхбаттасымыздан ұжымды басқару құпиясымен бөлісуді сұрадық. Ол бірден екі құпиясын жария етті.

Бірінші – бұл барлығын жұмыс көлемінен жоғары көтеру, яғни олар бөлімшенің жалпы қызметі мен мақсаттарын көре білулері керек, өздерінің білетіндерінен де көп білулері керек. Көрнекілік үшін Сайран Сейдіғазымов мынадай жағдаятты елестетуді ұсынды, яғни оңтүстік астананың қонағына бір сағат ішінде қала туралы баяндап беру керек. "Әрине, әңгімені вокзалдан-ақ бастай беруге болады, ана жақта тау бар, оның қасында Медеу, ана жерде ХШЖК, мынау стадион және т.б. Қонақ біраз біле бастайды, бірақ жалпы ешнәрсе түсіне алмайды. Көк төбеге шығып, сол жерден алыстан болса да қаланы тұтастай көрсетіп, қала көрінісін, қайданенің орналасқанын түсіндіруге болады. Жұмыста да солай, барлығын сәл болса да биіктеу деңгейге көтерген дұрыс, олар аймақты тұтастай көре алуы керек, тек сонда ғана оқыту да, барлық міндеттерді түсіну де тиімдірек болмақ", - дейді "БЖЗҚ" АҚ бас актуарийі.

Екінші құпия апта сайынғы шығармашылық семинарларда жатыр, оған бөлімшенің барлық қызметкерлері түгелдей дерлік қатысады. Олар семинардағы әріптестеріне өз міндеттері, жұмысы мен оның нәтижелері туралы әңгімелеп бере отырып, өздері спикер рөлін атқарады. "Мұндай үдеріске барлығы тұтастай ат салысқаны маңызды, біреуі қорғанған кезде басқалары оны аяқтан шалу үшін емес, өзі анық ұғыну және баяндамашының өз тақырыбын тереңірек түсінуі үшін көмек көрсету мақсатында сұрақ қояды. Тәлімгер және басшы ретіндегі менің міндетім, олар шатаса бастаған жағдайда, дұрыс бағыт беріп, керекті арнаға бұру", - деп сұхбаттасымыз өз сөзін қорытындылады.

центра не просто дает задание сделать расчет, но и просит объяснить логику своих действий, почему он так поступил, почему предпочел именно этот вариант, а не второй. "Актуарий должен также уметь прогнозировать, видеть шире обычного. Не просто красное – это красное, черное – это черное, а нужно уметь всегда видеть больше чем один тон, при этом логически предполагать, почему этот тон может быть другим", - говорит руководитель АЦ.

В актуарной науке, в отличие от схожих ей технических наук, есть место вероятностям, так как объем информации, обрабатываемый специалистами, громадный и иногда противоречивый. "Нужно какую-то информацию взять за основу, другой информации поверить на 50-60% и сделать какое-то предположение. И вот на аналитических предположениях выстраивать какую-то достоверность, потом поверить этой достоверности, и из нее уже дальше начинать делать прогноз в будущее, опять же учитывая множество дополнительных факторов, таких как инфляция, доходность, количество людей и взносов, частоту этих взносов и так далее. Все это динамично меняется, причем они между собой еще и коррелируют: инфляция поднимается вверх, соответственно, если зарплата увеличивается, то взносы остаются, если зарплата остается на том же уровне, то люди начинают уходить уже в другие схемы, частота падает", - поясняет Сайран Сейдигазимов.

Секрет АЦ

По сложившейся традиции, мы попросили нашего собеседника поделиться секретом в управлении коллективом. Он поделился сразу двумя.

Первый – это поднять всех над их объемом работы, чтобы они могли видеть деятельность и задачи подразделения в целом, узнать больше, чем они знают сейчас. Для наглядности Сайран Сейдигазимов предложил представить ситуацию, когда за час необходимо рассказать гостю южной столицы о городе. "Можно, конечно, прямо на вокзале начать рассказ: там горы, где-то рядом Медео, там ВДНХ, там стадион и т.д. Гость вроде что-то уловит, но в целом не поймет. А можно подняться на гору Кок тобе и оттуда уже наглядно, пусть и отдалено, показать город, чтобы он уже визуально понимал, где что находится. Также и в работе, нужно на немножко поднять всех на более высокий уровень, чтобы они увидели весь ареал, тогда более эффективно идет и обучение, и понимание всех задач", - делится главный актуарий АО "ЕНПФ".

Второй секрет заключается в еженедельных творческих семинарах, в которых участвуют абсолютно все сотрудники подразделения. Они же и выступают в роли спикеров на семинарах, рассказывая коллегам о своих задачах, своей работе и о результатах. "Важно, чтобы в процесс втягивались все, когда один защищается, другие задают ему вопросы, не с целью завалить, а с целью самому разобраться и помочь выступающему еще лучше понять свою тему. Моя задача, как наставника и руководителя, немного им подсказывать, направлять в нужное русло, если они начинают путаться", - подытожил наш собеседник.

Елнур Шалкибаев

ТАНЫСТЫРУ РӘСІМІ

ОБРЯД ПОСВЯЩЕНИЯ

Кез-келген компания штаты үлкейгендіктен жаңа бос жұмыс орындары қалыптасқан, жаңа жобаларды іске асырған, қызметкерлері декреттік демалысқа кеткен немесе жұмыстан босатылған жағдайда бос жұмыс орнына тәжірибелі қызметкер іздейді. Тіпті өз ісінің майталманы болған күнде де егер қызметкер жаңа жұмыс берушісінің корпоративтік құндылықтарымен бөліспесе, одан еш пайда болмайды, мұндай жағдайлар жиі кездесіп тұрады не олар сынақ мерзімі аяқталмастан жұмыстан кетіп жатады.

Батыс зерттеушілері жаңа қызметкерлерінің дұрыс бейімделуіне көңіл аудармаған компаниялардың түптеп келгенде олардан қол үзіп қалатынын және ондағы кадрлар[1] тұрақсыздығының салдарынан еңбек өнімділігін жоғалтатынын анықтады. Үміткерлер компанияда қалу не қалмау туралы шешімді жұмыс үдерісінің басталуына, жаңа міндеттер мен жаңа ұжымға бейімделеуіне қарай қабылдайды.

Каждая компания, когда в ней появляется новая вакансия из-за расширения штата, запуска новых проектов, ухода сотрудника в декретный отпуск или увольнения, ищет на открытую позицию опытного работника. Но даже профессионал окажется бесполезным приобретением, если не разделит корпоративные ценности нового работодателя или же, а такие случаи нередки, вовсе уволится, не дожидаясь окончания испытательного срока.

Западные исследователи установили, что компании, которые не заботятся о правильной адаптации новых сотрудников, в конечном итоге теряют их и сталкиваются с падением производительности труда из-за постоянной текучести кадров[1]. Решение кандидатов оставаться в компании или нет напрямую связано с тем, как они войдут в рабочий процесс, как они адаптируются к новым обязанностям и новому коллективу.

“БЖЗҚ-да әріптестеріміз бен әртүрлі бөлімше өкілдерінің күшімен дайындалған және өткізіліп тұратын “жаңа қызметкерлерге” арналған екі күндік арнайы бейімделу курсы ашылған. Курс жұмысқа жаңадан қабылданған қызметкерлердің қобалжуын басып, Қор қызметімен таныстыруға бағытталған”.

“В ЕНПФ для “новичков” существует специальный двухдневный адаптационный курс, подготовленный и проводимый силами коллег, представителей разных подразделений. Курс нацелен на минимизацию шока, который возникает у только что принятых на работу сотрудников, и на знакомство с работой Фонда”.

Мұны Қор басшылығы да, қызметкерлері де түсінеді. БЖЗҚ-да әріптестеріміз бен әртүрлі бөлімше өкілдерінің күшімен дайындалған және өткізіліп тұратын *“жаңа қызметкерлерге”* арналған екі күндік арнайы бейімделу курсы ашылған. Курс жұмысқа жаңадан қабылданған қызметкерлердің қобалжуын басып, Қор қызметімен таныстыруға бағытталған.

Курста зейнетақы жүйесі туралы, БЖЗҚ-ның құрылу тарихы туралы және Қордың ұйымдық құрылымы туралы, сондай-ақ Қор бөлімшелері және олардың жауапкершіліктері туралы, Қор миссиясы, құндылықтары, даму мақсаттары мен міндеттері, ішкі жұмысының барысы туралы мағлұмат беріледі. Екі күн бойы жаңа әріптестерімізге Қордың қағидалары, қызметкерлердің жұмыстағы киім кию үлгісі, іскерлік хаттарды ресімдеу, электрондық қызметтерді қолдану тәртібі туралы жан-жақты мәлімет беріледі, оларды қызықтыратын, оның ішінде жалақыға қатысты сұрақтарға да жауап беріледі.

Мұнда әріптестеріміз ақпаратты әртүрлі үлгіде және жанрда айтып жеткізеді, олар қосымша мини-тренингтер өткізіп, ақыл-кеңес бере отырып, өз тәжірибелерімен бөліседі. Әріптестеріміз жаңа қызметкердің ұжыммен етене араласып кетуіне жағдай жасап, өз жауапкершіліктері аясында қол ұшын береді. Қордың әрбір департаментінде ашық-жарқын, мейірбан, аққөңіл,

Это понимают руководство и сами сотрудники Фонда. В ЕНПФ для *“новичков”* существует специальный двухдневный адаптационный курс, подготовленный и проводимый силами коллег, представителей разных подразделений. Курс нацелен на минимизацию шока, который возникает у только что принятых на работу сотрудников, и на знакомство с работой Фонда.

На курсе рассказывают о пенсионной системе, об истории создания ЕНПФ и организационной структуре Фонда, о том, какие подразделения существуют и за что они отвечают, о миссии, ценностях, целях и задачах развития, о внутренних рабочих процессах. За эти два дня вновь прибывшим коллегам объясняют, какие правила приняты в Фонде, как одеваться на работу, как оформлять деловые письма, как пользоваться внутренними электронными сервисами. Отвечают на интересующие их вопросы, в том числе, когда выплачивается зарплата.

При этом коллеги подают информацию в разных формах и жанрах, проводят дополнительные мини-тренинги, делятся опытом и мудростью. А для того, чтобы *“новобранец”* чувствовал себя *“своим”* в новой для него обстановке, коллеги делятся контактами и предлагают помощь в вопросах, касающихся их поля ответственности. Кроме того, в каждом из департаментов

[1] www.Reed.co.uk британдық сайт өткізген зерттеулер деректері бойынша

[1] По данным исследования, проведенного британским сайтом www.Reed.co.uk

әрқашан да көмек көрсетуге дайын тұратын қызметкерлер жұмыс істейді. Сондықтан БЖЗҚ-ға келген кез-келген жаңа қызметкер ұжыммен тез арада тіл табысып кете алады.

Осының бәрі ұжым қызметкерлерінің ұзақ жылдар бойғы қарым-қатынасына септігін тигізіп, кадрлар тұрақсыздығын азайтады. Қызметкерлерді басқару департаментінің деректері бойынша Қорда кадрлар тұрақсыздығының көрсеткіші өте төмен. Бұған қоса, жаңа қызметкерлерге уақтылы хабарлау, алдағы уақытта білмеу нәтижесінен жіберіп алуы мүмкін қателіктер санын азайтатын болады. Осылайша, жаңа қызметкерлеріміз өзіне, өз жұмысына, Қордың жұмысына, тіпті салымшыларға (алушыларға) ешбір зиянын тигізбестен, біртіндеп жұмыс сарынына ілесіп кете береді.

Қор қызметкерлеріне ыңғайлы болу үшін бейімдеу курсының материалдары ішкі файл серверіне салынады. Бұл қызметкерге кейбір ақпараттарды қайта еске түсіруі немесе қаншалықты дұрыс түсінгенін ой елегінен өткізуі үшін керек. Жақында “Оқыту орталығы” қызметкерлердің уақытын үнемдеу үшін электрондық бейімдеу курстарын әзірлеп, ішкі корпоративтік порталға салды. Бұл курстар бүкіл Қордағы, сондай-ақ өңірлік желідегі жаңа қызметкерлерді орталықтан оқытып, олармен қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік береді. Бұрын филиал қызметкерлері бейімдеуден тек өз өңірлерінде ғана өткен әрі оларға ақпарат та бірдей деңгейде берілмеген.

Фонда трудятся открытые, добрые, понимающие и готовые помогать сотрудники, так что не влиться в коллектив ЕНПФ просто невозможно.

Все это помогает создать долгосрочные взаимоотношения в рабочем коллективе, что позволяет снизить текучесть кадров, которая, по данным Департамента управления персоналом, в Фонде и так минимальная. При этом своевременное информирование *“новичков”* уменьшает количество ошибок по незнанию в будущем. Так, новые сотрудники плавно входят в рабочий режим без вреда для себя, своей работы, работы Фонда и, соответственно, для вкладчиков (получателей).

Для удобства сотрудников Фонда материалы адаптационного курса размещаются на внутреннем файловом сервере. Это нужно для тех случаев, когда сотрудник, “прошедший обряд инициации”, забыл информацию или сомневается в том, правильно ли он ее понял. Недавно для большего удобства и экономии времени сотрудников “Центр обучения” разработал электронные адаптационные курсы, размещенные на внутреннем корпоративном портале. Эти курсы позволяют централизованно взаимодействовать и обучать *“новичков”* во всем Фонде, в том числе и сотрудников региональной сети. Ранее их адаптация проходила лишь на местах, и не всегда новые сотрудники разных филиалов получали одинаковый объем информации.

Бейімделіп алып, тастап кету – БЖЗҚ-ға тән емес.

Қор департамент, басқарма және филиал қызметкерлерінің білікті, білімді болуы үшін әрі өзекті ақпараттан хабардар болып, озық технологияларды игеруі үшін бар күшін салады.

Оған дәлел, Орталық аппарат пен өңірлік желі қызметкерлері үшін түрлі тақырыптағы вебинарлар жиі ұйымдастырылып тұрады.

Адаптировал и бросил – это не о ЕНПФ.

Фонд заботится о том, чтобы сотрудники департаментов, управлений и филиалов владели необходимыми для работы качествами и знаниями, самой актуальной информацией и передовыми технологиями.

Например, регулярно организовываются вебинары на всевозможные темы для работников Центрального аппарата и региональной сети.

Елнур Шалкибаев

ФОТО-ЕСЕП: ФОТООТЧЕТ:

ЗЕЙНЕТАҚЫ МЕКТЕБІ

Қор әлеуметтік жауапты ұйым ретінде, қызмет көрсету мен хабарлау жөніндегі міндеттерін орындаумен қатар еліміздегі тұрғындардың зейнетақымен қамсыздандыру бөлігінлегі қаржылық сауатын көтеру үшін үздіксіз жұмыс жасайды. Қор қызметкерлері көптеген мекемелерге барып баяндамалар оқып, тұсаукесерлер өткізеді (*"PRO ЕНПФ" 2-шығарылымының 40-беті*), сондай-ақ БАҚ өкілдерінің хабардар болу деңгейін көтеру үшін барынша күш салады.

БЖЗҚ 2016 жылғы тамызда АӨҚО академиясы ұйымдастырған "Қаржы журналистикасының жазғы мектебіне" ақпараттық қолдау көрсетті.

Алматы және Астана қалаларында өткен тегін курс аясында "Қазақстанның зейнетақы жүйесінің тарихы, дамуы және ондағы жаңалықтар", "ҚР зейнетақы заңнамасы", "зейнетақы төлемдері мен жарналарының түрі", "халықаралық жинақтаушы жүйелердің тәжірбиесі" секілді т.б. тақырыптар көтерілді. Оған қоса журналистерді қызықтырған сұрақтарға жауап берілді.

ШКОЛА С ПЕНСИОННЫМ УКЛОНОМ

Фонд, как социально ответственная организация, помимо выполнения своих обязательств по оказанию услуг и информированию, постоянно работает над повышением финансовой грамотности казахстанцев в части пенсионного обеспечения. Сотрудники Фонда выезжают с докладами и презентациями (*см. 2 выпуск "PRO ЕНПФ" на стр. 40*), также ведется активная работа над повышением уровня осведомленности представителей СМИ.

В августе 2016 года ЕНПФ оказал информационную поддержку "Летней школе по финансовой журналистике", организованной академией РФЦА.

В рамках бесплатного курса, прошедшего в Алматы и Астане, были раскрыты такие темы, как "история, развитие и нововведения в пенсионной системе Казахстана", "пенсионное законодательство РК", "виды пенсионных выплат и взносов", "опыт международных накопительных систем" и т.д. Кроме того, были даны ответы на вопросы, интересовавшие журналистов.

"БЖЗҚ" АҚ – есеп берушілік, айқындылық, этикалық тәртіп, мүдделі тұлғалардың мүдделерін құрметтеу, заң басымдылығын сақтау, еліміздің жұмыс істейтін тұрғындары қатысушылар болып табылатын адам құқықтарын сақтау қағидаттарын ұстанатын әлеуметтік жауапты ұйым.

АО "ЕНПФ" – это социально ответственная организация, соблюдающая принципы подотчетности, прозрачности, этичного поведения, уважения интересов заинтересованных сторон, соблюдения главенства закона, соблюдения прав человека, участниками которой является всё работающее население страны.

БжЗк
ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫ / ПЕНСИОННЫЙ ФОНД

www.enpf.kz